

Päätös
20.3.2026
116/2026
LVV-U/19149/2026

Asia

Maa- ja kiviaineksen ottaminen Oripäänkankaan pohjavesialueella, Oripää

Hakija

Super Asfaltti Oy
Korvantie 11
32500 Oripää
Y-tunnus: 0837555-2

Lupa- ja valvontavirasto, ympäristöosasto

PL 20, 13035 LVV

Sähköposti: kirjaamo@lvv.fi

lvv.fi

Puhelin: 0295 254 000

Y-tunnus 3543248-7

Sisällysluettelo

Asia	1
Hakija	1
1 Perustiedot	5
1.1 Hakemuksen vireilletulo	5
1.2 Luvan hakemisen peruste	5
1.3 Toimivaltainen lupaviranomainen	5
1.4 Viranomaista koskeva merkintä	5
2 Asia	5
2.1 Taustatiedot	5
2.1.1 Sijainti	5
2.1.2 Oikeudet tarvittaviin alueisiin	5
2.1.3 Kaavoitus	5
2.1.4 Lupatilanne	6
2.1.5 Ennakkoneuvonta	7
2.2 Vesitaloushanke	7
2.2.1 Hankesuunnitelma	7
2.2.2 Tehtävät toimenpiteet	8
2.2.3 Työmenetelmät	9
2.2.4 Haittojen ennaltaehkäisy	9
2.3 Ympäristön tila ja vaikutusarvio	11
2.3.1 Lähiympäristö ja maankäyttö	11
2.3.2 Luonnonarvot ja luonnonsuojelu	11
2.3.3 Muinaismuistot ja kulttuuriperintö	12
2.3.4 Maisema	12
2.3.5 Vesistö	12
2.3.6 Maa- ja kallioperä	13
2.3.7 Pohjavesi	14
2.4 Hyödyt ja menetykset	25
2.5 Arvio vahingoista	26
2.6 Tarkkailu	26
2.7 Toteuttaminen	27
2.7.1 Esitys lupamääräyksiksi	27
2.7.2 Aikataulu	27

2.8 Muut tiedot	27
3 Käsittely	27
3.1 Tiedottaminen	27
3.2 Lausunnot	28
3.2.1 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunto.....	28
3.2.2 Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto	31
3.2.3 Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto	32
3.2.4 Väyläviraston sisävesiväylät -yksikön lausunto	32
3.2.5 Turun Seudun Vesi Oy:n lausunto	32
3.3 Muistutukset ja mielipiteet	32
3.3.1 Muistutus Jouni Tuomola Oy	32
3.4 Selitys ja hakemuksen täydennys	33
4 Ratkaisu.....	37
4.1 Vesitalouslupa.....	37
4.2 Lupamääräykset	37
4.2.1 Ottamistoiminta	37
4.2.2 Toimenpiteet menetyksen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi	38
4.2.3 Tarkkailu	38
4.2.4 Töiden aloittaminen ja toteuttaminen	39
4.2.5 Ilmoitukset	39
5 Ratkaisun perustelut	40
5.1 Vesitalousluvan ratkaisun perustelut.....	40
5.1.1 Hankkeesta saatava hyöty	40
5.1.2 Hankkeesta aiheutuvat menetykset ja niiden vähentäminen.....	40
5.1.3 Luonnonarvot ja vesienhoitosuunnitelma	42
5.1.4 Luvan myöntämisen edellytykset, intressivertailu ja lupaharkinnan lopputulema	43
6 Vastaus lausunnoissa ja muistutuksessa esitettyihin vaatimuksiin	43
7 Sovelletut säännökset	44
8 Käsittelymaksu	44
9 Tiedottaminen.....	44
9.1 Päätös	44
9.2 Päätöksestä tiedottaminen	44
10 Muutoksenhaku	45
11 Liite	45

12 Asian käsittelijät.....	45
----------------------------	----

1 Perustiedot

1.1 Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 14.9.2025 diaarinumerolla ESAVI/34461/2025. Aluehallintovirastot on lakkautettu 31.12.2025. Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (530/2025) 32 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirastojen vireillä olevat asiat ovat siirtyneet lain voimaan tullessa (1.1.2026) Lupa- ja valvontavirastolle, jossa asiaa käsitellään asiattunnuksella LVV-U/19149/2026.

1.2 Luvan hakemisen peruste

Hanke on luvanvarainen vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §:n 5) kohdan perusteella.

1.3 Toimivaltainen lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen lupaviranomainen vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentin perusteella.

1.4 Viranomaista koskeva merkintä

Tämän päätöksen mukaisena valtion valvontaviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

2 Asia

2.1 Taustatiedot

2.1.1 Sijainti

Louhinta sijoittuu kiinteistöille Sikakivi 561-404-6-192 ja Sikakivi 561-404-6-164.

Super Asfaltti Oy:n asfalttiasema sijaitsee sekä murskaus ja murskeen välivarastointi tapahtuvat kiinteistöllä Asemamäki II 561-404-6-188.

2.1.2 Oikeudet tarvittaviin alueisiin

Hakija omistaa kiinteistön Sikakivi 561-404-6-192, jolta suunniteltu louhinta valtaosin tapahtuu. Kiinteistön Sikakivi 561-404-6-164, jonka osalle on suunniteltu kiinteistörajan suoja-alueen poisto, omistajat ovat allekirjoittaneet ilmoituksen, jonka mukaan hakijalla on oikeus käyttää kiinteistöä louhinta- ja murskaustoimintaan.

Hakija omistaa kiinteistön Asemamäki II 561-404-6-188.

2.1.3 Kaavoitus

Hankealueella on voimassa Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaava, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 20.3.2013.

Hankekiinteistöihin kohdistuu maakuntakaavassa merkinnät pohjavesialue (pv), maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) sekä muinaisjäännöskohde (sm5511). Kyseiselle muinaisjäännöskohteelle (Sikakiven kallio) on tehty arkeologinen kaivaus eikä sitä ole enää olemassa. Pohjavesialuetta koskevan suojelumääräyksen mukaan suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojelu siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Hankekiinteistöillä on voimassa myös Oripään keskustan osayleiskaava vuodelta 1996. Osayleiskaavassa kiinteistöihin kohdistuu merkintä maa- ja metsätalousalue (M).

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Hakijalla ei ole tiedossa kaavoitukseen valmisteilla olevia muutoksia.

2.1.4 Lupatilanne

Oripään kunnan ympäristölautakunta on 5.2.2003 (§ 7) myöntänyt Super Asfaltti Oy:lle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kallion louhintaan kiinteistöllä Sikakivi RN:o 6:164 ja kalliokiviaineksen murskaukseen kiinteistöllä Teerimäki RN:o 6:145 ja Hongisto RN:o 6:120. Lupamääräysten tarkistamiseksi on tullut jättää uusi ympäristölupahakemus 31.12.2013 mennessä.

Vaasan hallinto-oikeus on 27.11.2003 päätöksellään nro 03/0250/3 selventänyt lupaehdon kohtaa 9.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 1.2.2011 päätöksellään nro 15/2011/4 antanut luvan pohjaveden muuttamiskiellosta poikkeamiseen kalliokiviaineksen oton yhteydessä. Ottaminen on saanut ulottua alimmillaan korkeudelle N₆₀ +83,0 m. Lupa on ollut voimassa 31.12.2020 saakka.

Oripään kunnanhallitus on myöntänyt 29.8.2011 (§ 142) luvan maa-ainesten ottamiseen. Lupa on ollut voimassa 31.12.2020 asti. Alin ottamiskorkeus on ollut N₆₀ +83,00 m.

Oripään kunnan tekninen lautakunta on 4.10.2012 (§ 74) tehnyt päätöksen Super Asfaltti Oy:n louhinta- ja murskaustoiminnan ympäristöluvan muutokseen liittyen. Uusi hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on tullut tehdä 31.12.2022 mennessä. Yrityksen asfalttiaseman ympäristönluvan lupamääräyksiä on tarkastettu samana päivänä pöytäkirjan pykälässä 75.

Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on 28.2.2014 hyväksynyt viranhaltijan päätöksessä § 14 kiviainesten oton pohjaveden tarkkailusuunnitelman (päiväty 27.3.2013).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 10.12.2020 päätöksellään nro 444/2020 (dnro ESAVI/10769/2020) myöntänyt Super Asfaltti Oy:lle luvan kalliokiviaineksen ottamisen jatkamiseen kiinteistöllä Sikakivi 561-404-6-164. Lupa on voimassa 30.6.2026 saakka. Lupamääräysten mukaan kalliokiviaineksen ottaminen saa ulottua alimmillaan korkeudelle

N₆₀ +83,0 m. Louhinnan päättymisen jälkeen ottamisalueen täyttymistä vedellä tulee seurata viiden vuoden ajan. Mikäli louhos ei ole täyttynyt vedellä korkeudelle N₆₀ +93 m, tulee vedenpinnan yläpuolella olevat luiskat metsittää erillisen suunnitelman mukaisesti.

Oripään kunnan tekninen lautakunta on 18.2.2021 (§ 8) on myöntänyt Super Asfaltti Oy:lle maa-ainesten ottoluvan kiinteistölle Sikakivi 561-404-6-164. Alin ottamiskorkeus on N₆₀ +83 m. Lupa on voimassa 30.6.2026 asti.

Oripään kunnan tekninen lautakunta on 25.3.2021 (21 §) on tehnyt päätöksen Super Asfaltti Oy:n louhinta- ja murskaustoiminnan ympäristöluvan muutokseen liittyen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 16.4.2025 päätöksellään nro 120/2025 (dnro ESAVI/16951/2024) hylännyt Super Asfaltti Oy:n vesilupahakemuksen koskien kalliokiviaineksen ottamista pääosin kiinteistöltä Sikakivi 561-404-6-192 ja osin kiinteistöllä Sikakivi 561-404-6-164. Päätös ei ole lainvoimainen.

2.1.5 Ennakkoneuvonta

Asiasta on 16.6.2025 järjestetty ennakkoneuvontatilaisuus, johon ovat hakijan lisäksi osallistuneet Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Oripään kunta (Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto).

2.2 Vesitaloushanke

2.2.1 Hankesuunnitelma

Sikakivi II -nimiseltä hankealueelta on tarkoitus louhia 20 vuoden aikana kalliota 607 000 k-m³. Vuotuinen louhinta- ja murskausmäärä on keskimäärin 30 350 k-m³. Suunnitellusta louhinnasta 587 600 m³ on kiinteistön 561-404-6-192 alueella ja 19 400 m³ kiinteistön 561-404-6-164 alueella. Louhittavan alueen pinta-ala on 5,07 ha, kaivualueen pinta-ala 5,73 ha ja ottamisalueen 6,23 ha. Kiinteistön 561-404-6-192 alueella louhittavasta alueesta sijaitsee 4,93 ha, kaivualueesta 5,55 ha ja ottamisalueesta 5,96 ha. Vastaavasti kiinteistön 561-404-6-164 alueella louhittavasta alueesta sijaitsee 0,14 ha, kaivualueesta 0,18 ha ja ottamisalueesta 0,27 ha.

Suunniteltu toiminta on aikaisemman Sikakivi-nimisen toiminnan jatkamista itään. Aikaisemman luvan mukainen louhinta on valmistunut vuonna 2025. Suunnitellussa toiminnassa louhintasyvyys ja alueen jälkihoito poikkeavat olennaisesti aikaisemmasta louhinta-alueesta. Päättäneellä toiminnalla ei ole havaittu olevan olennaisia ympäristövaikutuksia.

Louhinnalla saatu louhe murskataan eri murskelajitteiksi ja käytetään välivarastoinnin jälkeen pääasiassa alueella sijaitsevalla asfalttiasemalla asfaltin valmistuksen raaka-aineena. Mursketta myös myydään kysynnän mukaan murskeena, mutta aikaisemman toiminnan kokemusten mukaan murskeen myynti ei ole merkittävä osuus toiminnasta.

Louhintaa ja murskausta tehdään enintään 2,5 kuukautta kalenterivuodessa yhdessä tai kahdessa toimintajaksossa 1.3.–15.6. ja 15.8.–15.10. arkipäivisin (ma–pe). Kevään

louhinta- ja murskausjakso on pääasiallinen toimintajakso, joka toistuu vuosittain. Syksyn toimintajakso toteutetaan vain tarvittaessa, mikäli asfalttimassan kysyntä kesän aikana on ylittänyt ennalta arvioitun.

2.2.2 Tehtävät toimenpiteet

Pintamaat poistetaan louhinta-alueelta jaksoittain kyseisen vuoden louhintaa vastaavalta alalta. Pintamaiden poiston yhteydessä maannoskerros poistetaan ja välivarastoidaan erikseen.

Louhinta tehdään kahteen erilliseen vakiotasoon +85,50 m ja +86,20 m (N_{60}), joiden päälle rakennetaan alueen pintamaista 1–1,7 m:n paksuinen maisemointikerros alueen irtomaista. Maisemointikerroksen tilavuus on 62 800 k-m³. Maisemointikerros tehdään louhinnan etenemisen mukaan kuitenkin siten, että louhintarintauksen eteen jätetään louheen kaadolle tarvittava alue ilman maisemointikerrosta. Myöskään työmaatielle ei rakenneta maisemointikerrosta. Maisemointikerroksen rakentaminen seuraa louhintarintauksen etenemistä ollen kalenterivuoden lopussa enintään 50 m louhintarintauksen perässä. Valmiista louhinnasta saa olla enintään 8 500 m² ilman maisemointikerrosta. Metsittämätön osa rakennettua maisemointikerrosta metsitetään viiden vuoden välein metsänhoitoyhdistyksen ohjeiden mukaisesti.

Maisemointikerroksen pintaosa rakennetaan välivarastoidusta maannoskerroksesta. Toiminnan yhteydessä rakennetaan myös aikaisemman louhoksen pohjalle pintamaista maisemointikerros. Suunnitellun louhinta-alueen sekä aikaisemman louhinta-alueen maisemointiin tarvittavat maamassat saadaan suunnitellun louhinta-alueen kalliopinnan päältä, aikaisemman louhinnan yhteydessä läjitetyistä pintamaista ja murskekasojen alta poistetuista pintamaista. Kalliopinnan yläpuolisten irtomaiden määrästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta todennäköisesti niitä on riittävästi maisemointikerroksen rakentamista varten. Tarvittaessa myös hankekiinteistön pohjoisosasta on mahdollista ottaa maamassoja maisemointikerroksen rakentamiseen.

Pääosalle aikaisemman louhinta-alueen pohjasta rakennetaan maisemointikerros viimeistään toisen toimintavuoden aikana. Maisemointikerros voidaan jättää rakentamatta alueelle, joka mahdollisesti tarvitaan louheen kaadoille ja poiskuljetukselle. Kyseinen alue ei saa ylittää laajuudeltaan 8 000 m². Kyseiselle alueelle tulee rakentaa maisemointikerros saman vuoden aikana, jolloin aluetta ei enää tarvita louheen kaadoille.

Alueen pinta kallistetaan etelään maisemointikerroksen avulla. Lopputilanteessa suojaetäisyys ylimpään mitattuun kalliopohjaveden pinnankorkeuteen (13.3.2015 +82,44 m) on 4–5,3 m louhinta-alueen kohdasta riippuen. Suojaetäisyys koostuu vähimmillään 3 m louhimattomasta kalliosta sekä 1 m maisemointikerroksesta ja enimmillään 3,7 m louhimattomasta kalliosta sekä 1,7 m maisemointikerroksesta.

Suunniteltu louhinta-alue tulee yhtymään välittömästi länsipuolella olevaan aikaisempaan louhinta-alueeseen. Suunniteltu alueiden yhtyminen laskee länsipuolisen vesialtaan vedenpinnan korkeudelta +93,00 m korkeuteen +86,80 m (N_{60}). Tällöin länsipuolisen vesialtaan vesisyvyudeksi jää 2,8 m. Aikaisemman louhoksen pohjalle rakennetaan 1 m:n

paksuinen maisemointikerros uuden louhinta-alueen tapaan, kuitenkin siten, että sitä ei metsitetä.

Louhittavan alueen pohjalle muodostetaan huleveden laskeutusallas, joka toimii huleveden tasausaltaana sekä hienoaineksen laskeutusaltaana. Louhittavan alueen kuivana pitämiseksi rakennetaan itään Saukonsuon laskuojaan hulevedet johtava hulevesiviemäri. Hienoaineksen joutuminen hulevesiviemärin kautta huleveden purkuojastoon estetään 4 m pitkällä ja 5 m leveällä suotopadolla, joka rakennetaan sepelistä 16...32 mm. Hulevesiviemäri ja siihen liittyvä laskeutusallas on mitoitettu laskeutusaltaan suotopadon vedenläpäisykyvyn ja louhinta-alueen ylivirtaaman mukaan kerran viidessä vuodessa toistuvalla rankkasateella. Mahdollinen tulviminen louhokseen ei aiheuta alueen luonteesta johtuen vaaraa.

Louhokseen ja murskausalueelle rakennetaan tankkauspaikat työkoneiden tankkausta varten. Vuosittainen polttoaineiden kulutus on 75–80 m³. Lisäksi toiminnassa tarvitaan öljypohjaisia voiteluaineita. Niiden vuotuinen käyttömäärä on vähäinen, koska työkoneiden öljynvaihtohuoltoja ei tehdä alueella.

2.2.3 Työmenetelmät

Varsinainen louhinta ja murskaus sisältävät osatoimintoina irtomaamassojen poistamisen kalliopinnan päältä, kallion louhimisen, ylisuurien lohcareiden rikotuksen, louheen kuormauksen ja kuljetuksen murskauspaikalle, murskauksen ja murskeen välivarastoinnin. Lisäksi rakennetaan laskeutusallas ja suotopato, hulevesiviemäröinti sekä vaihteittain maisemointikerros, joka myös metsitetään vaihteittain.

Käytettävät työmenetelmät ovat alalla yleisesti käytettäviä. Louhinta tehdään yleisesti käytetyillä massalouhintana tehtävän avolouhinnan työmenetelmillä.

Irtomaamassat poistetaan kaivinkoneella. Louhinnassa panosreiät porataan vaunuporakoneella. Räjähdysaineina käytetään siviilikäyttöön CE-hyväksytyjä räjähdysaineita. Louhinnan tekevä urakoitsija valitsee käytettävät räjähdysaineet kulloisenkin louhintakentän olosuhteiden perusteella. Räjähdysaineiden käyttömäärä on noin 30 tonnia vuodessa.

Ylisuuret lohcareet rikotaan kaivinkoneeseen liitettyllä iskuvasaralla. Louhe kuormataan kaivinkoneella dumpperiin, joilla louhe kuljetetaan murskauslaitokselle murskattavaksi. Murskausprosessiin saattaa liittyä esimurskatun louheen lyhytaikainen välivarastointi ennen hienomurskausta. Murskeen käsittely tehdään pyöräkuormaajalla.

2.2.4 Haittojen ennaltaehkäisy

Aikaisemman toiminnan aikaisen tarkkailun yhteydessä ei ole havaittu yleiset ohjeavot ylittäviä, toiminnasta aiheutuvia, seuranta-arvoja. Merkittävimmät seurantatulokset on havaittu louhosvedestä, jossa on havaittu räjähdysaineista johtuvia tyyppijäämiä. Louhoksesta havaitut arvot eivät ole kuitenkaan ylittäneet talousvedelle annettuja raja-arvoja. Tarkkailussa on myös havaittu aineita, jotka eivät voi olla peräisin aikaisemmasta

toiminnasta. Toiminnan suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota pohjaveden suojeluun ja tyyppijäämien vähentämiseen.

Toiminnan tarkkailua varten alueelle on asennettu kolme kalliopohjavesiputkea lisää. Tarkkailua on suunniteltu jatkettavan aikaisemman toiminnan tarkkailun tavoin laajennettuna siten, että myös uudet kalliopohjavesiputket otetaan tarkkailun piiriin.

Toiminta on suunniteltu siten, että siitä ei aiheudu riskiä pohjaveden pilaantumiselle. Pohjavesipinnan päälle jätetään suojaetäisyys. Aikaisemman louhinta-alueen pohjalle rakennetaan maisemointikerros. Uuden louhitun alueen pohjalle rakennetaan maisemointikerros ja alue metsitetään. Hienoaineksen erottamiseksi hulevedestä rakennetaan laskeutusallas ja suotopato, joiden kautta hulevesi johdetaan pois alueelta.

Toiminnan olennaisimmat haitat ovat kallion porauksesta, ylisuurien lohcareiden hajotuksesta ja louheen murskauksesta syntyvät melu- ja pölyhaitat. Melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi noudatetaan myöhemmin yhtenäisluvassa annettavia lupamääräyksiä. Louhintatärinä ei ole pitkien etäisyyksien johdosta olennainen ympäristöhaitta. Melu- ja pölyhaittojen rajaamiseksi louhintaa ja murskausta tehdään rajoitettuina ajankohtina ja kellonaikoina. Louhinnan ja murskauksen todellinen kesto on viiden viimeisen vuoden aikana ollut 29–41 työpäivää.

Toimintaan liittyy myös öljytuotteiden ja räjähdysaineiden käyttö. Räjähdysaineista aiheutuvaa typpipäästöä rajoitetaan oikealla ominaispanostuksella, räjähdysaineiden valmistajan käyttöohjeiden mukaisella käytöllä sekä louheen mahdollisimman lyhytaikaisella säilytyksellä louhoksessa ja johtamalla hulevedet jatkuvasti pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle, jotta vesi ei pääse liuottamaan tyyppijäämiä louheesta. Räjähdysaineita ei varastoida alueella.

Louhoksessa ei varastoida polttoaineita. Tukitoimien alueella varastoidaan polttoainetta louheen kuljetukseen ja murskauslaitoksen työkoneita varten enintään 1 000 litraa kerrallaan. Työkoneiden tankkaus tehdään tankkauspaikalla tukitoimien alueella. Louhoksessa toimivat työkonet (kuormaava kaivinkone ja ylisuuria lohcareita rikkova kaivinkone) tankataan huoltoautosta tankkauspaikalla louhoksessa. Poravaunut tankataan luonnollisen maanpinnan päällä huoltoautosta. Polttoaineen varastosäiliöt varustetaan sekä itse varastosäiliön että siitä tankattavan säiliön ylitäytönestimillä. Polttoaineen varastosäiliöt varustetaan kaksoisvaipalla tai katetulla suoja-altaalla, joka on tilavuudeltaan vähintään puolet säiliön tilavuudesta. Polttoaineen varastosäiliöt on sijoitettava tukitoimien alueelle siten, että niihin kohdistuva ja niistä aiheutuva vahingonvaara on mahdollisimman pieni. Voiteluaineita ei säilytetä alueella.

Louhokseen johtava tie varustetaan lukittavalla puomilla. Yleisen turvallisuuden takia alue aidataan. Alueelle mahdollisesti kertyvät jätteet ja romut kuljetetaan pois ottamisalueelta asianmukaiseen käsittelyyn. Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella. Työkoneita ei säilytetä tarpeettoman pitkään alueella. Koneiden ja laitteiden käytössä on noudatettava varovaisuutta, jotta öljyä tai muita likaavia aineita ei pääse maa- tai kallioperään. Työkoneiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti ja työkonet, joissa havaitaan öljyvuotoja, poistetaan alueelta. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella on oltava riittävä

määrä öljynimeytysainetta imeytykseen ja muovikalvoa öljyisen maan välivarastointia varten. Öljy- ja kemikaalivahingoista tulee aina ilmoittaa hätäkeskukseen varsinaisten torjuntatoimien suorittamiseksi. Pölynsidonnassa ei käytetä suolaa. Suunnitellussa toiminnassa ei käytetä kasvinsuojeluaineita.

2.3 Ympäristön tila ja vaikutusarvio

2.3.1 Lähiympäristö ja maankäyttö

Hankealue sijaitsee Oripään kunnan Oripään kylässä Oripäänkankaan harjualueella, Lappi-Loimaa maantien (mt 210) eteläpuolella noin 4 km:n etäisyydellä Oripään keskustasta.

Suunniteltu ottamisalue on joko hakattua tai kasvavaa metsää. Suunnitellun ottamisalueen pohjois-, itä- ja eteläpuoli ovat metsätalouskäytössä. Pohjoispuolella on tehty metsän avohakkuuta.

Välittömästi ottamisalueen länsipuolella sijaitsee loppuun louhittu kallionottamisalue (Sikakivi). Kyseisen kallionottamisalueen takana, noin 700 m:n etäisyydellä suunnitellun ottamisalueen länsirajasta, sijaitsee Super Asfaltti Oy:n asfalttiasema.

Suunnitellun ottamisalueen lounais-, länsi- ja luoteispuolella sijaitsee Letkunsuo ja koillispuolella Saukonsuo.

Lähin asuinrakennus sijaitsee 300 m:n etäisyydellä louhittavan alueen etelärajasta kaakkoon. Kyseisen tilan läheisyydessä on broilerinkasvatukseen liittyvä rakennus. Suunnitellun ottamisalueen länsipuolella, aikaisemman kallionottamisalueen takana, noin 275 m:n etäisyydellä ottamisalueen rajasta sijaitsee aikaisemmin virkistyskäytössä ollut rakennus, joka ei ole enää käytössä.

Suunnitellulla toiminnalla ei ole vaikutusta maankäyttöön. Louhintaräjäytyksistä ilmoitetaan ennakkoon naapurille louhintaräjäytykseen varautumiseksi.

2.3.2 Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Suunnitellulla ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole erityisiä luontoarvoja tai suojeluarvoja omaavia kohteita. Toiminnan vaikutusalueella ei sijaitse Natura 2000 -verkoston alueita tai muita suojelualueita. Hanketta lähin Natura 2000 -verkoston alue on Myllylähde (FI0200020). Se sijaitsee noin 5 km ottamisalueesta pohjoiseen. Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti tai paikallisesti arvokasta kallioaluetta.

Kesällä 2025 tehdyn luontoselvityksen mukaan alueella ei ole kasvillisuuden tai luontotyyppien perusteella rajattuja arvokohteita, jotka tulisi ottaa suunnittelussa huomioon. Selvitysalueella ei ole tavattu huomionarvoisia kasvilajeja. Muussa lajistossa huomioitava laji on louhoksella pesivä huuhekaja.

Toiminnalla ei ole vaikutuksia suojeluarvoihin.

2.3.3 Muinaismuistot ja kulttuuriperintö

Hankealueella ei ole kyseisiä kohteita.

Maakuntakaavassa on muinaisjäännöskohde sm5511 (Sikakiven kallio). Kyseinen muinaisjäännös on sijainnut aikaisemmin louhitulla alueella. Muinaisjäännökselle on tehty arkeologinen kaivaus eikä sitä ole enää olemassa.

2.3.4 Maisema

Hankkeen sijaintipaikan maisemakuva edustaa alueen tyypillistä maisemakuvaa eikä ole erityinen. Hankealue ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.

Suunnitellulla toimenpiteellä ei ole haitallista vaikutusta maisemakuvaan. Osin jo toiminnan aikana ja viimeistään sen jälkeen alue palautuu vähitellen alkutilanteen metsämaastoksi.

2.3.5 Vesistö

2.3.5.1 Valuma-alue

Hankealue sijaitsee Kokemäenjoen vesistöalueella ja kuuluu Loimijoen valuma-alueeseen (35.09). Loimijoen valuma-alueen pinta-ala on 3 138,36 km² ja järvisyys 2,74 %. Valuma-alueella on 195 yli hehtaarin kokoista järveä ja lampea. Valuma-alueen laskujoki on Loimijoki, joka yhtyy Kokemäenjokeen Huittisissa.

Ottamisalueen hulevedet vedet johdetaan Saukonsuon laskuojaan, josta vedet kulkeutuvat Kaltonojan ja Lappijoen kautta (osavaluma-alue 35.09.089, 26,69 km²) Niinijokeen, joka laskee Loimijokeen.

Hankkeessa ei synny jätevesiä. Hulevedet johdetaan Saukonsuon laskuojaan, mikä pienentää suunnitellulta kaivuaalueelta Letkunsuon valuma-alueen pinta-alaa noin 6 ha:lla. Edelleen nämäkin Saukonsuon laskuojaan johdettavat hulevedet purkautuvat Kaltonojaan eli muutoksella ei ole merkitystä Kaltonojan valuma-alueen kokoon. Pois johdettava hulevesimäärä on alueelle tulevan sadannan ja siitä poistuvan haihdunnan sekä kasvillisuuden käyttämän vesimäärän mukainen. Kallioperästä ei tule olennaista määriä vuotovettä.

Saukonsuon laskuojaan johdettava vuosittainen vesimäärä sekä virtaama ovat niin pienet, ettei veden johtaminen aiheuta tulvimista tai maan vettymistä.

2.3.5.2 Vesistön tila

Niinijoki ja Loimijoki ovat ekologisesti välttävässä ja kemiallisesti hyvää huonommassa tilassa.

Loimijoella hajakuormitus muodostuu erityisesti:

- Maataloudesta: Tehoviljely, lannoitteiden käyttö ja peltojen eroosio.
- Metsätaloudesta ja suojärvien kuivattamisesta: Muuttaa vesitaloutta ja lisää kiintoainetta.
- Haja-asutuksesta: Jätevesien käsittely puutteellista.
- Turvetuotannosta ja uomien perkauksista: Lisää kiintoaine- ja ravinnekuormaa.

Kuormituksen jakauma:

- Fosforikuormitus: Korkeimmillaan Niinijoen, Jänhijoen ja Loimaan osavaluma-alueilla.
- Typpikuormitus: Keskitason luokkaa, mutta paikoin korkea (esimerkiksi Jokioinen, Suntinoja).
- Kiintoainekuormitus: Lisääntynyt erityisesti uomien perkauksen ja peltoeroosion seurauksena.

Kokemäenjoki on ala-, keski- ja yläosaltaan tyydyttävässä tilassa. Pintavesien kemiallinen tila on huono koko vesienhoitoalueella. Elohopea pois lukien ympäristölaatu normien ylitykset johtuvat happamien sulfaattimaiden kuivatuksesta aiheutuvista nikkeli- ja kadmiumpäästöistä. Näitä vesimuodostumia vesienhoitoalueella on mittausten perusteella 24. Lisäksi asiantuntija-arvion perusteella nikkelin tai kadmiumin ympäristölaatu normin ylittäviä kohteita on vesienhoitoalueella 16.

Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 esitetty arvio toimenpideohjelman osa-alueen Kokemäenjoen alaosa-Loimijoki kokonaistyyppikuormituksesta, joka on ollut noin 3 500 t vuodessa. Valtaosa kokonaistyyppipäästöstä on lähtöisin peltoviljelystä ja metsätaloudesta.

Louhinnasta syntyvä typpijäämä on noin 100 kg vuodessa. Hankkeen arvioitu louhinnasta veteen mahdollisesti joutuva typpipäästö on alle 100 kg vuodessa. Tästä kaikki ei kulkeudu huleveeteen, mutta kyseistä määrää ei ole mahdollista arvioida. Kiintoainejäämien erottamiseksi hulevedestä ennen sen johtamista Saukonsuon laskuojaan louhittavalle alueelle rakennetaan laskeutusallas ja sen yhteyteen suotopato. Tällä järjestelyllä pyritään siihen, että huleveden mukana Saukonsuon laskuojaan ei välity olennaisia kiintoainemääriä. Maisemointikerros sitoo ilmansaasteista tulevia haitallisia aineita. Saukonsuon laskuojaan johtuvia räjähdysainejäämiä vähennetään louhintaräjähdyksen yhteydessä tarkalla panostuksella sekä kuljettamalla louhe mahdollisimman nopeasti pois louhoksesta. Ennalta voi arvioida, että suunnitellulla toiminnalla ei ole merkitystä toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

2.3.6 Maa- ja kallioperä

Oripäänkankaan harju koostuu leveästä harjuselänteestä ja siihen liittyvistä harjulaajentumista. Harjulaajentuman syntyyn on vaikuttanut kallio, joka sekä harjun itä- että länsiosassa kohoo muun pohjavesialueen kalliopintaa korkeammalle. Kallionpinta vaihtelee paikoin jyrkkäpiirteisesti ja harjumuodostuma seuraa syvää ruhjevöhykettä. Harjumuodostumassa on pääpiirteittäin karkea yhtenäinen ydinvyöhyke sekä heikosti vettä johtavat reuna-alueet ja rantakerrostumat, joissa esiintyy orsivettä. Harjuydin kulkee arviolta noin 150–200 m leveänä ja keskiosiltaan arviolta 20–40 m paksuna kalliopintaan

asti ulottuvana vyöhykkeenä, joka noudattelee kalliotason vaihtelua. Louhittavaksi suunnitellun alueen länsireuna sijaitsee noin 1,2 km:n etäisyydellä harjuytimestä itään. Harjun itäreunalla esiintyy heikommin vettä johtavien hienojakoisten kerrosten päällä paksuja rantakerrostumia, joihin liittyy orsivesiä. Harjumuodostuma rajautuu savi- ja siltti- sekä suoalueisiin. Oripäänkangas on geologisesti rantakerrostuma, jonka korkeus noin 90 m merenpinnan yläpuolella.

Hankealue poikkeaa normaalityyppisestä pohjavesialueesta. Alueella kalliopinta kohoaa jonkin verran ympäristöään korkeammalle ja sillä on alueen mittakaavassa laajoja avokallioalueita. Maapeite, niillä osin kuin sitä on, kalliopinnan päällä on ohut. Länsisuuntaa lukuun ottamatta kalliopinnan päällä oleva maapeite paksune osin nopeasti. Suunnitellulla kallionottamisalueella on kalliopinnan päällä vaihtelevan paksuinen irtomaakerros, joka on ainakin osin hiekkaa. Osalla aluetta kalliopinta on näkyvissä.

Louhittavaksi suunnitellulla alueella ei ole tehty maa- tai kallioperästä tutkimuksia lukuun ottamatta muutamia kallioperän korkeuden selvityksiä. Geologian tutkimuskeskuksen Maankamara-karttapalvelun mukaan suunnitellun kallionottamisalueen kallioperä on tonaliittia.

Louhittavalta alueelta irtomaat poistetaan ja käytetään maisemointikerroksen rakentamiseen louhitulle pohjalle. Toimenpiteellä ei ole haitallisia vaikutuksia irrotettaviin maamassoihin. Kallion paljastamisessa ennen louhintaa maannoskerros poistetaan erikseen ja levitetään rakennettavan maisemointikerroksen pintaan. Aikaisemman louhinta-alueen maisemointikerroksen pintaan ei levitetä maannoskerrosta.

2.3.7 Pohjavesi

2.3.7.1 Pohjavesialue

Lupa- ja valvontaviraston tarkistamien tietojen mukaan toiminta sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeälle Oripäänkankaan pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (0256151, 1E-luokka). Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 31,25 km² ja pohjaveden muodostumisalueen pinta-ala 22,19 km². Pohjavesialueen antoisuudeksi on arvioitu 20 000 m³/d.

Ottamisalue sijaitsee pohjavesialueen itälaidalla harjulaajentuman alueella, jossa kalliopinta nousee paikon maanpinnan yläpuolelle ja on laajalla alueella, kuten hankealueella, myös varsinaisen pohjavedenpinnan yläpuolella. Harjulaajentumassa, noin Oripää-Loimaa-tien kohdalla, on vedenjakaja, joka jakaa pohjaveden virtaussuunnan harjuytimessä pohjoispuolella luoteeseen ja eteläpuolella kaakkoon. Suunniteltu kallionottamisalue on vedenjakajan eteläpuolella. Kyseisellä alueella pohjaveden päävirtaussuunta harjuytimessä suunnitellun kallionottamisalueen länsipuolella on kohti kaakkoa. Kalliopohjaveden virtaussuunta ei varmuudella ole tiedossa hankealueella. Harjuydin sijaitsee noin 1,2 km:n päässä hankealueen länsirajasta länteen.

Yleisesti Oripäänkangas on pääosin hiekka- ja soravaltaista harjumuodostumaa, joka toimii tehokkaana pohjaveden muodostumisalueena. Maaperän hyvä vedenläpäisevyys mahdollistaa sade- ja sulamisvesien imeytymisen maahan, jolloin ne rikastuttavat irtomaakerroksessa olevia pohjavesivarantoja. Alueen geologinen rakenne edistää veden varastoitumista ja virtausta kohti purkautumisalueita. Ottamisalue ei ole harjumuodostumaa ja poikkeaa siten edellä esitetystä. Suunnitellulla ottamisalueella kalliopinta on näkyvissä tai ohuen irtomaakerroksen peittämänä.

Harjumuodostumassa pohjavesi virtaa pääasiassa kohti Niinijokea ja Murronojaa. Lisäksi vettä purkautuu pienialaisille suoalueille sekä savenalaisten vettä johtavien maakerrosten ja kallioperän ruhjeiden kautta. Tämä virtausjärjestelmä tukee alueen ekologista tasapainoa ja veden saatavuutta.

Orsivesien ja kalliopohjaveden korkeutta on seurattu aikaisemman louhinnan tarkkailuohjelman mukaisissa tarkkailuissa. Vuodesta 2014 aloitetun vesitarkkailun mukaan kalliopohjavesi on vaihdellut välillä +81,50 ... +82,44 (N₆₀). Pinnankorkeuksien vaihtelu johtunee pitkälti vuosisadannan vaihteluista. Pinnantarkkailun tulosten perusteella louhinnalla ei katsota olevan vaikutuksia alueen pohjaveden pinnankorkeuteen.

Syyskuun 2024 mittauksissa pohjaveden pinta oli putkessa PF1 korkeudella +82,26 m, putkessa PVP1 +80,17 m ja kaivossa AKT +90,42 m. Kaivon AKT vesi on orsivettä, minkä vuoksi sen vesi on noin 10 m ylempänä pohjavesiputkien PF1 ja PVP1 vedenpintoihin verrattuna. Syksyllä 2024 pohjaveden pinta oli Tuomolan porakaivossa korkeudella +69,67 m. Porakaivon pohjaveden pinnankorkeuksissa on todettu aikaisempina tarkkailuvuosina suurta vaihtelua, jopa useita metrejä vedenotosta riippuen.

Hakija asensi alueelle kolme uutta pohjavesiputkea heinäkuussa 2025. Pohjavesiputkesta PF2 ei saatu mitattua pohjavedenpinnan korkeutta. Pohjavesiputkessa PF3 vedenpinta oli 30.7.2025 korkeudella +45,56 m N₆₀ ja pohjavesiputkessa PF4 korkeudella +59,44 m N₆₀.

2.3.7.2 Pohjaveden käyttö

Pohjavesialueella on sekä yksityisiä pora- ja rengaskaivoja että yhdyskuntien vedenottamoita.

Oripäänkankaan pohjavesialueella on kuusi yhdyskuntien vedenottamoita. Hankealuetta lähin pohjaveden virtaussuunnassa sijaitseva vedenottamo on Pöytyä-Aura vesihuoltoyhtymän Pihlavan vedenottamo. Se sijaitsee noin 3,2 km:n päässä harjusydämen pohjaveden virtaussuunnassa etelässä. Muut pohjaveden virtaussuunnassa suunnitellun toiminnan alajuoksun puolella olevat vedenottamot ovat Lähteenkorvan (etäisyys 6,4 km) ja Sulajoen (etäisyys 6,8 km) vedenottamot. Suunniteltuun toimintaan nähden pohjaveden virtaussuunnan yläjuoksun puolella ovat Pruukan (etäisyys 2,6 km), Oripään (etäisyys 3,6 km) ja Penturan (etäisyys 7,9 km) vedenottamot.

Aikaisemman toiminnan aikana louhinta- ja murskaustoiminnalla ei ole ollut vaikutusta pohjaveden käyttöön. Pohjaveden suojaustoimien ansiosta hankkeella ei ole vaikutusta pohjaveden käyttöön.

2.3.7.3 Pohjaveden ja viereisen louhosalueen vesien laatu

Vuonna 2014 alkaneen seurannan mukaan aikaisemmalla louhinta- ja murskaustoiminnalla ei ole ollut louhosta laajemmalle ulottuvaa vaikutusta. Louhoksen alueellakaan vaikutus ei ole ollut vähäistä merkittävämpää.

Vuosiraportin 2024 mukaan nitraattia voidaan pitää merkkiaineena, koska sitä on esiintynyt louhosvedessä kohonneina pitoisuuksina. Louhosveden nitraattipitoisuuden pitkän ajan trendi on laskeva, pitoisuus on vaihdellut tarkkailun ajan paljon välillä 3,3–45 mg/l. Vuoden 2024 tarkkailussa louhosveden nitraattipitoisuus oli vuoden 2023 tasolla, noin 17 mg/l.

Muiden kuin louhosveden nitraattipitoisuudet vaihtelivat syksyllä 2024 välillä <0,036–11 mg/l. Pitoisuudet ovat pysytelleet pääosin aikaisemmilla tasoillaan, mutta osassa havaintopisteistä oli kuitenkin hieman kasvua vuodesta 2023. Vuoden 2023 tarkkailussa putken PF1 nitraattipitoisuus oli laskenut syksystä 2022 (12 mg/l → 6,1 mg/l), mutta vuoden 2024 tarkkailussa pitoisuus jälleen nousi (6,1 mg/l → 11 mg/l). Putken PF1 nitraattipitoisuus on ollut koko tarkkailun ajan vuosina 2014–2024 välillä 6,1–13 mg/l. Louhosvesien johtamiseen käytettävän lammikon nitraattipitoisuus on hyvin pieni, pitoisuus nousi vuonna 2024 hieman yli laboratorion määrittämissä raja-arvoissa (<0,023 mg/l → 0,036 mg/l). Lammikon vedenlaatua on seurattu vasta vuodesta 2023 alkaen. Kaikissa havaintopisteissä nitraattipitoisuudet jäivät alle talousvesiasetuksen enimmäisarvon ja ympäristölaatusnormin (50 mg/l). Raakavetenä käytetyn pinta- ja pohjaveden nitraattipitoisuus on Suomessa yleensä alle 5 mg/l.

Nitraatti liukenee hyvin pohjaveteen, eikä pidäty maa- tai kallioperään. Mikäli louhinnalla olisi vaikutusta alueen pohjaveden laatuun, tulisi kohonneita nitraattipitoisuuksia löytyä myös seurantapisteen vesinäytteistä. Lievästi kohonneita nitraattipitoisuuksia (noin 10 mg/l) on tarkkailun aikana havaittu vain louhinta-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan putken PF1 vesinäytteissä.

Vesinäytteiden nitriittipitoisuudet pysyivät syksyn 2024 kierroksella alle laboratorion määrittämissä kaikissa havaintopisteissä louhosvettä ja havaintoputkea PVP1 lukuun ottamatta. Havaitut määrittämissä ylittävät pitoisuudet alittivat selvästi talousvesiasetuksen laatuvaatimuksen enimmäisarvon 500 µg/l. Louhosveden nitriittipitoisuus oli vain hieman noussut vuoden aikana (78 µg/l → 88 µg/l). Lisäksi havaintoputken PVP1 nitriittipitoisuudessa oli hyvin pieni nousu (<7,0 µg/l → 7,7 µg/l).

Seurantapisteen veden happipitoisuudet kääntyivät vuosina 2022–2023 nousuun vuoden 2021 laskujen jälkeen, mutta pisteissä PF1, Kaivo AKT ja porakaivo Tuomola happipitoisuudet ovat jälleen laskeneet vuonna 2024. Ainoastaan louhosveden happipitoisuus oli vuoden 2023 syksyn tasolla, ollen noin 9,8 mg/l. Louhosvesien johtamiseen käytettävän lammikon veden happipitoisuus on puolittunut vuodesta 2023 (8,7 mg/l vuonna 2023), ollen 4,7 mg/l vuonna 2024.

Veden kokonaiskovuus vaihteli havaintopisteissä syksyllä 2024 aiemmilla tasoillaan 0,26–1,12 mmol/l. Kokonaiskovuudelle ei ole asetettu raja-arvoa. Hyvässä talousvedessä kokonaiskovuus vaihtelee välillä 0,5–1,0 mmol/l ja Suomessa kovuus on usein alle

0,5 mmol/l. Seurantavuosien aikana vesi on ollut kovuudeltaan yli 1 mmol/l havaintoputkessa PF1, louhosvedessä ja Tuomolan porakaivovedessä. Kokonaiskovuus oli vuonna 2024 havaintoputkessa PF1 1,04 mmol/l ja louhosvedessä 1,12 mmol/l, muissa pisteissä kovuus vaihteli välillä 0,26–0,81 mmol/l.

Syksyllä 2024 veden sulfaattipitoisuudet vaihtelivat välillä 3,7–58 mg/l ollen korkeimmillaan louhosvedessä (58 mg/l). Louhosveden sulfaattipitoisuus vaihtelee voimakkaasti ja pitoisuus nousi hieman vuodesta 2023 (40 mg/l → 58 mg/l), kuten myös havaintoputkessa PF1 (38 mg/l → 44 mg/l). Louhosveden ja putken PF1 sulfaattipitoisuudet ovat kuitenkin olleet tarkkailun aikana selvästi laskevat. Muiden havaintopisteiden pitoisuudet ovat pysytelleet pääosin aiemmilla tasoillaan. Havaitut sulfaattipitoisuudet alittivat talousvesiasetuksen laatusuosituksen enimmäisarvon 250 mg/l kaikissa havaintopisteissä. Korroosio-ongelmien välttämiseksi talousveden sulfaattipitoisuuden tulisi jäädä alle 150 mg/l.

Syksyllä 2024 seurantapisteiden kloridipitoisuudet vaihtelivat pääosin aiemmilla tasoillaan. Louhosveden, putken PF1 sekä kaivon AKT kloridipitoisuudet ovat olleet tarkkailun ajan muita pisteitä selvästi vaihtelevammat ja ne vaihtelevat hyvin samassa suhteessa. Kloridin talousveden laatusuositus on enintään 250 mg/l, mutta korroosio-ongelmien välttämiseksi olisi kuitenkin pyrittävä pitoisuuteen alle 25 mg/l, mikä alittui kaikissa havaintopisteissä.

Seurantapisteiden vesinäytteiden sameudet vaihtelivat pääosin aiemmilla tasoillaan. Louhosvesien johtamiseen käytetyn lammikon veden sameusarvo nousi selvästi viime tarkkailuvuodesta (2,1 FNU → 11 FNU), mutta vastaavaa sameuden lisääntymistä ei havaita itse louhosveden näytteessä, joten lammikon veden samentuminen ei todennäköisesti ole louhosvedestä johtuva muutos. Veden pH arvo on koko tarkkailun ajan ollut louhosvedessä ja putkessa PF1 hieman muita pisteitä korkeampi, ollen paikoin pH >8. Näytteiden pH-arvot olivat aiemmilla tasoillaan. Muut analysoidut parametrit pysyttelivät kaikissa havaintopisteissä aikaisemmilla tasoillaan, eikä niissä havaittu merkittäviä muutoksia aiempaan nähden.

Liukoisien raudan pitoisuus oli syksyn 2024 kierroksella korkea putkessa PVP1 (1 500 µg/l), mutta pitoisuus on laskenut vuodesta 2016 lähtien (2 257 µg/l → 1 500 µg/l). Talousveden laatusuosituksen enimmäisarvo liukoiselle raudalle on 200 µg/l, mikä on ylittynyt havaintoputkessa PVP1 jokaisella seurantakerralla (346–2 257 µg/l). Näytteenottotietojen mukaan putken PVP1 vesi oli ennen pumppauksen aloitusta oranssinväristä ja sameaa. Vesi oli hajutonta tai havaittavissa oli lievä haju. Kenttähavainnot viittaavat veden korkeaan rautapitoisuuteen. Korkea rautapitoisuus on yhteydessä veden heikkoon happipitoisuuteen. Kaivon AKT liukoisien raudan pitoisuus on aiemmin vaihdellut voimakkaasti, mutta nyt pitoisuus on ollut neljättä vuotta peräkkäin alle laboratorion asettaman määritysrajan (<2,5 µg/l tai <10 µg/l). Louhosvesien johtamiseen käytettävän lammikon vedessä rautapitoisuus on vuoden 2024 näytteessä laskenut vuoden 2023 pitoisuudesta (260 µg/l → 110 µg/l) ollen edelleen luonnonvesille normaalilla tasolla. Havaintoputkessa PF1, Kaivossa AKT, louhosvedessä ja Tuomolan porakaivossa ei todettu liuenneen raudan pitoisuuksia.

Talousveden laatusuosituksen mukainen liukoisen mangaanin enimmäisarvo on 50 µg/l, mikä aiempaan tapaan ylittyi syksyllä 2024 havaintoputkessa PVP1 (550 µg/l) ja Tuomolan porakaivossa (87 µg/l). Putken PVP1 mangaanipitoisuus on nyt korkeimmillaan koko tarkkailun ajalta. Tuomolan porakaivon liukoisen mangaanin pitoisuus on ollut hyvin vaihteleva koko tarkkailun ajan (79–235 µg/l), kuten myös kaivon AKT (5,8–231 µg/l). Kaivon AKT mangaanipitoisuus oli kuitenkin vuonna 2024 alhainen 8,5 µg/l. Louhosvesien johtamiseen käytettävän lammikon vedessä mangaanipitoisuus on vuoden 2024 näytteessä laskenut vuoden 2023 pitoisuudesta (41 µg/l → 31 µg/l) ollen luonnonvesille normaalilla tasolla. Muissa seurantapisteissä liukoinen mangaanipitoisuus oli alle laboratorion määritysrajan. Raudan tapaan myös mangaanin esiintyminen on yhteydessä heikohkoon happipitoisuuteen, eivätkä ne muiden analyysitulosten mukaan viittaa pohjaveden likaantuneisuuteen.

Havaintopisteissä on todettu seurantavuosien (2014–) aikana ajoittain pieniä pitoisuuksia tolueenia, mutta pitoisuudet ovat jääneet aina alle Maailman terveysjärjestö WHO (1993) asettaman enimmäisarvon 12 µg/l. Tolueenia on ajoittain havaittu hyvin pieninä pitoisuuksina kaikissa seurantapisteissä Tuomolan porakaivoa lukuun ottamatta, ja pitoisuudet ovat jääneet niissä pääosin alle 0,4 µg/l. Syksyjen 2020–2024 näytteissä ei ole havaittu tolueenia laboratorion määritysrajan 0,2 µg/l ylittävinä pitoisuuksina (vuonna 2022 määritysraja oli 0,5 µg/l).

Haihtuvista orgaanisista yhdisteistä on todettu vuosina 2019–2020 pieniä pitoisuuksia styreeniä havaintoputkessa PF1 (0,3 µg/l), kaivossa AKT (0,2 µg/l) ja Tuomolan porakaivossa (0,2 µg/l). Laboratorion asettama määritysraja styreenille on 0,2 µg/l ja WHO:n asettama enimmäisarvo sille on 20 µg/l. Syksyjen 2021–2024 näytteenottokierroksilla ei havaittu styreeniä missään tarkkailussa mukana olevassa havaintopisteessä laboratorion määritysrajan 0,2 µg/l ylittävinä pitoisuuksina (vuonna 2022 määritysraja oli 0,5 µg/l).

Louhosvedessä todettiin syksyllä 2022 öljyhiilivetyjä keskiraskaiden jakeiden C₁₀–C₂₁ osalta 0,08 mg/l ja jakeiden kokonaispitoisuuden C₁₀–C₄₀ osalta 0,11 mg/l. Syksyjen 2023–2024 kierroksilla öljyhiilivetyjä ei enää havaittu. Ympäristölaatusnormi (valtioneuvoston asetus 1040/2006, liite 7) öljyjakeiden C₁₀–C₄₀ osalta on 0,05 mg/l, mikä on myös laboratorion määritysraja öljyhiilivetyjakeiden C₁₀–C₄₀ kokonaispitoisuudelle.

Vesinäytteistä tutkittiin koliformiset bakteerit, E. coli-bakteerit sekä suolistoperäiset enterokokit. Talousveden laatuvaatimus E. coli -bakteerien ja suolistoperäisten enterokokkien osalta, sekä laatusuositus koliformisten bakteerien osalta on 0 pmy/100 ml. Vuoden 2024 kierroksella Kaivon AKT vesinäytteessä ei todettu E. coli -bakteereita, joita vedestä havaittiin vuonna 2023 pieni määrä 4 pmy/100ml. Kaivovedestä koko tarkkailun ajan todetut talousvesiasetuksen tavoitetasot ylittävät määrät suolistoperäisiä enterokokkeja (vuonna 2024 noin 33 pmy/100 ml) sekä koliformisten bakteerien vuosittaiset kohonneet määrät osoittavat kaivoon pääsevän pintavesiä kaivon rakenteiden kautta. Suolistoperäisten enterokokkien esiintyminen vedessä viittaa nimensä mukaisesti veden ulosteperäiseen saastumiseen. Suolistoperäisiä enterokokkeja esiintyy tavallisesti ihmisen ja eläinten ulosteissa ja lisäksi tiettyjä enterokokkiryhmän lajeja on tavattu myös maaperässä ja pintavesissä. Louhosvedessä todettiin aiempaan tapaan koliformisia

bakteereita (520 pmy/100 ml), E. coli-bakteereja (120 pmy/100 ml) ja suolistoperäisiä enterokokkeja (20 pmy/100 ml), joita on todettu vedessä useimpina tarkkailuvuosina. Louhosvesien johtamiseen käytettävässä lammikossa todettiin myös koliformisia bakteereja <2 400 pmy/100 ml, E. coli -bakteereita 4 pmy/100 ml ja suolistoperäisiä enterokokkeja 1 pmy/100 ml. Louhosvesi on sadannasta kertyvää pintavettä, joten kyseisten bakteerien esiintyminen on luonnollista. Vuoden 2024 tarkkailussa havaintoputkessa PF1 todettiin pieni määrä koliformisia bakteereja 2 pmy/100 ml. Koliformisia bakteereita todettiin edellisen kerran vuoden 2020 tarkkailussa (1 pmy/100 ml). Havaintoputkessa PVP1 ja Tuomolan porakaivossa ei havaittu bakteereja syksyn 2024 näytteenottokierroksella.

2.3.7.4 Vesienhoito

Oripäänkankaan pohjavesialue sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella. Kolmannen vesienhoidon suunnittelukauden luokittelussa vesimuodostuman sekä määrällinen että kemiallinen tila on luokiteltu hyväksi. Pohjavesialue on kuitenkin määritelty riskialueeksi alueella olevien riskitoimintojen ja paikallisesti havaittujen kohonneiden haitta-ainepitoisuuksien (muun muassa kloridi, nitraatti ja torjunta-aineet) takia. Oripäänkankaan pohjavesialueella vesienhoidon tavoitteena on turvata pohjaveden hyvä määrällinen ja kemiallinen tila.

Edellisen suunnittelukauden jälkeen pohjaveden tilassa ja luokittelussa nousevaa pitoisuutta ei ole havaittu. Sen sijaan laskeva pitoisuus on havaittu kloridin (laskun alkamisvuosi 2013, vuosijakso jolta arviointi on tehty 2007–2019) ja nitraatin (laskun alkamisvuosi 2012, vuosijakso jolta arviointi on tehty 2010–2019) osalta.

Alueella on tunnistettu riskejä, kuten liikenteen, maatalouden, polttonesteiden jakeluasemien, teollisuuden ja maa-ainesten ottamisen vaikutuksia, jotka voivat heikentää pohjaveden laatua. Toimenpideohjelmassa riskien hallitsemiseksi suunniteltuja toimenpiteitä ovat suojelusuunnitelman toteuttaminen ja päivittäminen, maa-ainesten oton hallinta ja jälkihoidon tehostaminen, lentoliikenteen riskien hallinta sekä pohjaveden laadun ja määrän seuranta ja ohjauskeinojen kehittäminen.

Maa-ainesten ottamisalueita on Oripäänkankaan pohjavesialueella 303 ha eli 10 % pohjavesialueen pinta-alasta. Kyseistä prosenttimäärää on monesti pidetty pohjaveden kannalta merkittävänä maisemoimattoman alueen määränä. Suunnittelussa hankkeessa on tarkoitus rakentaa maisemointikerrosta louhinnan etenemisen mukaan siten, että kerralla louhittua aluetta ilman maisemointikerrosta olisi enintään 0,85 ha eli 0,027 % pohjavesialueen pinta-alasta. Aikaisemman louhoksen pohjalle rakennettava irtomaakerros pienentää osaltaan pohjavesialueen maisemoimattoman ottamisalan pinta-alaa noin 3,97 ha:n verran, vaikkakin on asiaa koskevan silloisen luvan mukainen mutta ei nykyvaatimusten mukainen.

Hankkeella ei ole vaikutusta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tai Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumiseen louhinta- ja murskaussuunnitelmassa

esitetyn, aikaisempaa louhinta- ja murskaustoimintaa vielä paremmin pohjaveden suojelun huomioon ottavan, toiminnan ansiosta.

2.3.7.5 Hankkeen vaikutukset pohjaveteen ja niiden lieventäminen

Toimintaan liittyvien öljytuotteiden käsittelyyn liittyy riski niiden pääsystä pohjaveteen. Myös räjähdysainejäämien mahdollinen pääsy pohjaveteen aiheuttaa vaaran pohjaveden pilaantumiselle.

Hankkeen suunnittelussa on noudatettu ympäristöministeriön opasta 30/2023 ”Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestävään käyttöön”. Oppaan ohjeita on noudatettu siten, että sen perusteella suunnitellusta toiminnasta ja sen jälkeisestä tilanteesta ei aiheudu haittaa pohjavedelle tai vaaraa sen pilaantumiselle.

Suunnitellun toiminnan länsipuolinen aikaisempi toiminta ulottui merkittävästi lähemmäs pohjavettä. Vuodesta 2014 alkaneen pohjavesien tarkkailun aikana ei ole havaittu toiminnalla olevan olennaisia vaikutuksia pohjaveteen. Tarkkailun yhteydessä on havaittu toiminnan vaikutuksia louhoksessa olevaan veteen, mutta vaikutukset eivät ole olleet talousveden laatuun ylittäviä eivätkä ole ulottuneet louhoksen ulkopuolelle. Lisäksi nyt suunnitellussa toiminnassa on parannettu merkittävästi pohjaveden suojelua.

Suunnitellulla toiminnalla ei ole vaikutusta pohjaveden muodostumiseen. Alueen nykyisistä olemattomista tai ohuista irtomaakerroksista ja kallion tiiveydestä johtuen sadevettä ei juurikaan pääse muodostumaan pohjavedeksi. Kallio on niin huonosti vettä johtavaa, että kallion kautta merkittävä pohjaveden muodostuminen ei ole mahdollista.

Pintaveden virtaussuunta muuttuu suunnitellun toiminnan johdosta siten, että louhittavalta alueelta johdetaan hulevedet Saukonsuon laskuojaan. Hulevesien suunniteltu johtaminen pienentää Letkunsuon valuma-alueen pinta-alaa noin 6 ha:lla. Kyseisellä pinta-alalla ei ole merkitystä pohjaveden muodostumisalueen pinta-alan 22,19 km² suhteen.

Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 on kiinnitetty huomiota ottamistoiminnan (etenkin soran ja hiekan) ja jälkihoitamattomien ottoalueiden pohjavedelle aiheuttamiin riskeihin. Ohjelmassa on mainittu myös kiviaineksen murskaus pohjavesialueella ja ottotoimintaan ja kuljetukseen liittyvä polttoaineiden käsittely sekä pölynsidonta pohjavedelle riskin aiheuttavina tekijöinä. Nämä tekijät liittyvät myös kallion ottamiseen ja ne on otettu huomioon hankkeen suunnittelussa. Erityisen haitallista ottamistoimintaa on otettaessa maa-aineksia läheltä pohjavedenpintaa tai sen alapuolelta. Maa-ainesten ottamisen on havaittu kohottavan pohjaveden sähkönjohtokykyä sekä nitraatti-, sulfaatti- ja kloridipitoisuuksia. Toimenpideohjelman mukaan riskin pohjavedelle aiheuttavat muun muassa ottamistoimintaan ja kuljetukseen liittyvä polttoaineiden käsittely, öljyvuodot sekä pölynsidonta. Suunnitellussa toiminnassa on kiinnitetty pohjaveden suojelemiseksi aikaisempaa toimintaa enemmän huomiota juuri näihin toimenpideohjelmassa mainittuihin riskiseikkoihin.

Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestävään käyttöön -julkaisun mukaan kallion ottamisalueiden sijoittamisessa pohjavesialueille korostuu tapauskohtainen harkinta.

Kallion ottaminen voi vaikuttaa esimerkiksi pohjaveden virtausolosuhteisiin tai kallion louhinnassa käytettävien räjähdysaineiden jäämät voivat heikentää pohjaveden laatua. Ottamisen riskit pohjaveden laadulle lisääntyvät, jos ottamisalueella varastoidaan ottamiseen ja kiviainesten käsittelyyn liittyvien laitteiden ja koneiden polttoaineita. Luonnontilaisen pintakerroksen ja kasvillisuuden poistaminen louhinnan yhteydessä lisää pohjaveden likaantumisriskiä, ainepitoisuuksia ja pohjaveden pinnan korkeuden vaihteluita. Sade- tai sulamisveden koostumus muuttuu merkittävästi luonnontilaisessa maaperässä. Suurimmat muutokset tapahtuvat maan pinnan ylimmässä osassa eli maannoskerroksessa, joka sisältää sekä orgaanista että mineraalista ainesta ja joka sitoo tehokkaasti ilmakehästä kulkeutuvia haitallisia aineita, kuten raskasmetalleja. Myös kalliokerrosten poistaminen lisää pohjaveden likaantumisvaaraa. Näihin riskeihin on varauduttu öljytuotteiden käsittelyyn liittyvillä suunnitelmakohdilla, pintamaan poistamisella vain kerralla vuosittaisen louhinnan alueelta ja maisemointikerroksen työnaikaisella rakentamisella.

Tapauskohtaiseen harkintaan liittyen hakija ei näe suunniteltua aluetta uutena ottamisalueena vaan aikaisemman ottamisalueen laajennuksena. Alueet liittyvät toisiinsa ilman välialuetta. Suunnitellussa toiminnassa on otettu huomioon pohjaveden määrään ja laatuun kohdistuvat yleisesti kallionottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvat seikat. Toiminta on suunniteltu siten, että öljytuotteiden varastoinnista ja koneiden tankkauksesta aiheutuva riski on saatu käytännössä täysin eliminoiduksi. Maannoskerrosta poistetaan ja rakennetaan uudelleen toiminnan aikana vaiheittain ja pohjaveden likaantumisvaara on siten saatu hallintaan. Pohjaveteen on myös jätetty vähimmillään ympäristöministeriön ohjeen mukainen suojaetäisyys.

Suunnitellun louhinta- ja murskaustoiminnan vaikutusta pohjavesiesiintymän tilaan voidaan arvioida välittömästi suunnitellun toiminnan vieressä sijaitsevan Sikakivi-nimisen louhinta- ja murskaustoiminnan vaikutusten avulla. Vuonna 1999 aloitetussa louhinta- ja murskaustoiminnassa on aluksi louhittu alueella sijainnut kalliomäki. Sen jälkeen louhintaa samalla alueella on jatkettu syvemmälle. Tämä on edellyttänyt vesilupaa, joka on saatu vuonna 2011. Samana vuonna on saatu myös tarvittavat maa-aineslupa ja ympäristölupa. Silloin louhinta- ja murskaustoiminta on alkanut aikaisemman ottamisalueen vähän pohjavesipinnan yläpuolelle pohjakorkeuteen +83 m ulottuvan toiminnan osalta.

Kaikki alueella tapahtunut kallion louhinta- ja murskaustoiminta on ollut suunniteltuun toimintaan verrattavaa toimintaa itse työsuorituksen osalta. Koko toiminta-ajan pohjaveden suojaustoimenpiteitä on parannettu. Näin on tehty myös nyt suunnitellun toiminnan osalta. Suunnitellussa toiminnassa hyvin merkittäviä toimenpiteitä pohjaveden suojelun parantamiseksi ja pohjavesiriskien vähentämiseksi ovat öljytuotteiden käsittelyn muutokset, pohjaveteen jätettävän suojakerroksen kasvattaminen, onnettomuuksiin varautuminen ja maisemointikerroksen rakentaminen vaiheittain louhitun alueen pohjalle jo toiminnan aikana. Edellä esitetyn perusteella suunnitellun toiminnan vaikutusten arviointi aikaisemman toiminnan todennettujen vaikutusten perusteella on mitä suuremmassa määrin varmemmalla puolella.

Suunnitellulla toiminnalla ei ole vaikutusta pohjavesiesiintymän tilaan.

Yleisesti kallion louhinta ja murskaus voivat aiheuttaa useita merkittäviä ympäristöriskejä, erityisesti pohjavesialueilla. Alla on koottu olennaisimmat riskit:

1. Pohjaveden laadun heikkeneminen
 - Öljy- ja polttoainevuodot koneista ja ajoneuvoista voivat saastuttaa pohjavettä.
 - Räjähdysainejäämät ja niiden hajoamistuotteet voivat kulkeutua pohjaveteen.
 - Pöly ja hienojakoinen materiaali voivat kulkeutua sadeveden mukana maaperään ja vaikuttaa veden laatuun.
2. Pohjaveden määrän muutokset
 - Louhinta voi muuttaa pohjaveden virtausreittejä ja aiheuttaa vedenpinnan alenemista.
 - Kalliopohjaveden purkautuminen louhintakohteesta voi vähentää veden saatavuutta lähialueilla.
3. Melu ja värinä
 - Räjähdykset ja murskaus aiheuttavat värinää, joka voi vaikuttaa rakennuksiin ja infrastruktuuriin.
 - Melu voi häiritä asutusta ja eläimistöä, erityisesti luonnonsuojelualueiden läheisyydessä.
4. Pölyhaitat
 - Louhinta ja murskaus tuottavat kiviä, joka voi levitä laajalle ja vaikuttaa ilmanlaatuun sekä ihmisten ja eläinten terveyteen.
5. Maisemavaikutukset
 - Louhintatoiminta muuttaa maaston muotoa ja voi heikentää alueen maisemallista arvoa.
 - Jälkihoitamattomat alueet voivat jäädä ekologisesti köyhiksi ja visuaalisesti häiritseviksi.
6. Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen
 - Louhinta voi tuhota elinympäristöjä, kuten lähteitä, puroja ja kallioalueiden kasvillisuutta.
 - Vaikutukset voivat ulottua pohjavedestä riippuvaisiin ekosysteemeihin.

Näihin seikkoihin on kiinnitetty huomiota hankkeen suunnittelun yhteydessä, eikä niistä tule aiheutumaan kohtuutonta haittaa tai riskiä. Suunnittelusta louhinta- ja murskaustoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia päästöjä maaperään tai pohjaveteen estetään seuraavilla toimenpiteillä:

Oppaassa Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestävään käyttöön suositeltu suojakerroksen paksuus varovaisuusperiaatteen mukaisesti pohjavesialueilla pohjavedenottamon suoja-alueiden ulkopuolella on vähintään 3–4 m. Pitkäaikaisen vesiseurannan mukaan havaittu ylin kalliopohjaveden korkeus on +82,44 m. Suunnitelman mukaisesti kallio louhitaan alueen eteläosalla vakiokorkeuteen +85,50 m. Eteläosan suunniteltu maisemointikerroksen yläpinnan korkeus on +86,40...+87,20 m. Pohjoisosalla kallio louhitaan vakiokorkeuteen +86,20 m. Pohjoisosan suunniteltu maisemointikerroksen

yläpinnan korkeus on +87,20...+87,80 m. Suojakerros ylimmän pohjavesipinnan päällä on siis 3,96–5,36 m. Heikon vedenläpäisevyyden omaavan kallion osuus suojaetäisyydestä on eteläosalla 3,06 m ja pohjoisosalla 3,76 m. Maisemointikerrosta rakennetaan louhinnan aikana louhinnan etenemisen mukaisesti 50 m louhinnan etenemisen perässä. Alue, jolle maisemointikerros on rakennettu, metsitetään viiden vuoden välein.

Kasvillisuuden ja pintamaiden poistaminen tehdään louhinnan etenemisen mukaan kerralla vuoden louhintaa vastaavalta alueelta ja pintamaat käytetään maisemointikerroksen rakentamiseen.

Alueen suojaaminen toiminnan aikana:

- Louhokseen johtava tie varustetaan lukittavalla puomilla.
- Alueelle mahdollisesti kertyvät jätteet ja romut kuljetetaan pois ottamisalueelta asianmukaiseen käsittelyyn.
- Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella.
- Työkoneita ei säilytetä tarpeettoman pitkään alueella.
- Koneiden ja laitteiden käytössä on noudatettava varovaisuutta, jotta öljyä tai muita likaa aineita ei pääse maa- tai kallioperään.
- Työkoneiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti ja työkoneet, joissa havaitaan öljyvuotoja, poistetaan alueelta.
- Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta alueella säilytetään riittävä määrä öljynimeytysainetta imeytykseen ja muovikalvoa öljyisen maan välivarastointia varten.
- Öljy- ja kemikaalivahingoista ilmoitetaan aina viivytyksettä hätäkeskukseen varsinaisten torjuntatoimien suorittamiseksi
- Pölynsidonnassa ei käytetä suolaa
- Yleisen turvallisuuden takaamiseksi alue aidataan

Öljytuotteet

- Louhoksessa ei varastoida polttoaineita, tukitoimien alueella varastoidaan polttoainetta louheen kuljetukseen ja murskauslaitoksella työskenteleviin työkoneita varten enintään 1 000 litraa kerrallaan.
- Murskauslaitoksella ja louheen kuljetuksessa työskentelevien työkoneiden tankkaus tehdään periaatepiirustuksen mukaan rakennetulla tankkauspaikalla tukitoimien alueella.
- Polttoaineen varastosäiliöt varustetaan sekä itse varastosäiliön että siitä tankattavan säiliön ylitäytönestimillä.
- Polttoaineen varastosäiliöt varustetaan kaksoisvaipalla tai katetulla, tilavuudeltaan vähintään puolet säiliön tilavuisella suoja-altaalla.
- Polttoaineen varastosäiliöt on sijoitettava tukitoimien alueelle siten, että niihin kohdistuva ja niistä aiheutuva vahingonvaara on mahdollisimman pieni.
- Voiteluaineita ei säilytetä alueella.

- Louhoksessa toimivat työkoneet (kuormaava kaivinkone ja ylisuuria lohkaraita rikkova kaivinkone) tankataan huoltoautosta periaatepiirustuksen mukaan rakennetulla tankkauspaikalla louhoksessa.
- Poravaunut tankataan luonnollisen maanpinnan päällä huoltoautosta.

Maisemointikerroksen rakentaminen

- Maisemointikerros rakennetaan ensisijaisesti kaivualueen irtomaamassoista.
- Maisemointikerros rakennetaan myös aikaisemman louhinta-alueen pohjalle.
- Maisemointikerroksien rakentamiseen on käytettävissä louhinta-alueen pintamaiden lisäksi aikanaan aikaisemman louhinnan yhteydessä kalliopinnan päältä poistettuja pintamaita ja murskekasojen paikan rakentamisen yhteydessä poistettuja pintamaita. Tarvittaessa myös alueen pohjoisosasta on mahdollista ottaa maamassoja maisemointikerroksen rakentamiseen.
- Maisemointikerroksia rakennetaan louhinnan etenemisen mukaisesti siten, että maisemointikerrosten rakentaminen seuraa louhintarintauksen etenemistä ollen kalenterivuoden lopussa enintään 50 m louhintarintauksen perässä (enintään 8 500 m² ilman maisemointikerrosta). Maisemointikerroksen voi jättää tekemättä tarvittavan ajotien osalta.
- Metsittämätön osa rakennettua maisemointikerrosta metsitetään viiden vuoden välein metsänhoitoyhdistyksen ohjeiden mukaisesti.

2.3.7.6 Muut mahdolliset vaikutukset

Toiminnan muita mahdollisia vaikutuksia voivat olla melusta, pölystä ja tärinästä aiheutuvat vaikutukset.

Suunnitellut toimenpiteet melu, pöly ja tärinähaittojen rajaamiseksi:

- louhintaräjäytyksissä kerralla räjähtävän räjähdysainemäärän rajaaminen,
- murskauskaitoksen koteloinnit,
- etäisyydet häiriintyviin kohteisiin,
- vuosittaiset ja päivittävät työaikarajoitukset,
- ylisuurien lohkaraitien rikottamisen sijoittaminen louhoksen pohjalle,
- hienoaineksen erottaminen louhoksen hulevedestä.

Suunnitellun toiminnan eteläpuolella olevaa broilerkasvattamoa varoitetaan ennalta tulevasta louhintaräjäytyksestä, jotta siellä pystytään varautumaan tilanteeseen.

Suunnitellun louhinta-alueen hulevesi johdetaan alkuosalta putkella ja loppuosalta avo-ojalla Saukonsuon läntisen osa-alueen laskuojaan. Saukonsuon kyseisen osan pinta-ala on 26 ha. Pintavesien valumasuuntien muutoksen takia Saukonsuon läntisen osa-alueen laskuojaan suunnitellun toimenpiteen johdosta tulevan valuma-alueen pinta-ala kasvaa noin kuudella hehtaarilla. Nykyinen laskuoja perataan noin 200 m pituudelta kohtaan, jossa pohjoisesta tuleva suon laskuoja yhtyy etelästä tulevan laskuojan kanssa isompaan,

kaakkoon laskevaan laskuojaan. Kyseisen, kaakkoon laskevan laskuojan valuma-alue on kooltaan noin 78 ha. Lisääntyvän huleveden johtaminen putkella ja nykyisen laskuojan perkaamisen johdosta Saukonsuon läntisen osa-alueen laskuojan valuma-alueen lisääntyminen kuudella hehtaarilla ei aiheuta alueella vettymishaittaa. Kaakkoon laskevan laskuojan osalta valuma-alueen lisääntyminen on niin vähäinen verrattuna nykyiseen valuma-alueeseen, että sillä ei ole merkitystä.

2.4 Hyödyt ja menetykset

Hakijan näkemyksen mukaan hankkeesta on sekä taloudellista että luonnonsuojelullista hyötyä.

Taloudellista hyötyä saadaan, kun asfaltin valmistukseen käytettävä kiviaines saadaan hankittua omalta maalta vähäisin kuljetuskustannuksin läheltä asfalttiasemaa. Louhittava kiviaines soveltuu hyvin asfaltin raaka-aineeksi laadun takia. Tämä taloudellinen hyöty mahdollistaa toiminnan kannattavuuden ja on elinehto koko yritykselle. Louhintamahdollisuuden menettäminen lopettaa hyvin todennäköisesti yrityksen toiminnan ja samalla myös koko asfaltointiketjun 20–30 henkilön suoran työllistämisen yrityksen palveluksessa.

Lyhyt kuljetusmatka edistää hiilidioksidipäästöjen vähentämistä. Louhittava alue sijaitsee välittömästi aikaisemmin louhitun alueen vieressä lähellä asfalttiasemaa. Omassa ohjauksessa oleva toiminta mahdollistaa toiminnan järjestämisen siten, että murskeen sisältämä kosteus on mahdollisimman vähäinen, jolloin asfalttimassan valmistuksen yhteydessä tehtävässä murskeen kuumentamisessa energiaa kuluu ja siten hiilidioksidipäästöjä syntyy mahdollisimman vähän vähäisemmän murskeen kuivattamistarpeen johdosta.

Toiminta on mahdollista suorittaa siten, että merkittäviä ympäristövaikutuksia ei aiheudu.

Alue ei ole maisemakuvaltaan mitenkään alueen tavallisesta maisemakuvasta poikkeavaa. Louhinta suunnitellulta alueelta vähentää muutoin mahdollisesti muualta luonnontilaiselta alueelta otettavan kiviaineksen määrää.

Hankkeen haitat ovat työnaikaisia ja aiheutuvat melusta ja pölystä. Näiden haittojen kesto on kuitenkin vuositasolla rajallinen rajoittuen louhinta- ja murskausjaksoon ja niiden merkittävyyttä on vähennetty voimassa olevan toiminnan osalta lupamääräyksin. Pysyviä haittoja hankkeesta ei aiheudu.

Suunniteltua vastaavaa toimintaa on harjoitettu alueella lähes 25 vuotta eikä toteutetuissa tarkkailutoimenpiteissä ole havaittu merkittäviä ympäristöhaittoja. Myöskään toiminnan haittojen johdosta ei ole tehty valituksia.

Hankkeella on paikallisesti merkittävä työllistävä vaikutus. Hakijalla on vakiintunut laaja asiakaskunta alueella. Suunnitellun toiminnan ansiosta yrityksellä on mahdollisuus tarjota asiakaskunnalleen asfalttipäällysteitä kilpailukykyiseen hintaan. Hakijan toiminnoilla on vaikutusta huoltovarmuuteen, joten yrityksen toiminnan jatkuminen ja raaka-aineen saanti on olennaista. Hakija on joutunut investoimaan huomattavan rahamäärän suunnitellun

toimenpiteen maa-alueen hankintaan. Lisäksi hakija on investoinut merkittävästi asfalttiaseman kiinteään infraan.

Yleisen edun kannalta menetyksiä ei ole. Yksityisiä menetyksiä ei ole. Toiminta ei vaikuta yksityisiin kaivovesiin.

2.5 Arvio vahingoista

Toiminnasta ei aiheudu pohja- tai pintaveteen kohdistuvaa vahinkoa, haittaa tai riskiä.

Pohjavedelle ei aiheudu määrän vähenemistä tai laadun pilaantumista. Pohjavedelle ei myöskään aiheudu pilaantumisen vaaraa suunniteltujen varotoimenpiteiden ansiosta.

Hulevesien johtamisesta suunnitellulla tavalla ei aiheudu vastaanottavaan ojaan hienoainespitoisuudesta tai veden määrästä johtuvaa haittaa.

Suunnitellusta toiminnasta ei aiheudu muutakaan menetystä, joka tulisi korvata.

Suunnitellulla hankkeella ei ole vaikutusta kalakannoille tai kalastukselle.

2.6 Tarkkailu

Toiminnan pohjavesivaikutuksia on suunniteltu tarkkailtavan aikaisemman Sikakivi - louhinta- ja murskaustoimintaa vastaavasti siten, että:

Pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailu tehdään:

- louhinta-alueen länsipuolella sijaitsevasta kalliopohjavesiputkesta PF1,
- laitosalueen (asfalttiaseman) havaintoputkesta PVP1,
- lähimmästä maaperäkaivosta "Kaivo AKT",
- louhosalueen kaakkoispuolella sijaitsevasta porakaivosta,
- kalliopohjavesiputkista PF 2, PF 3 ja PF 4.

Pohjaveden pinnankorkeus mitataan vuosittain syksyllä (elo-syyskuu) vesinäytteenoton yhteydessä.

Pohjaveden laadun tarkkailu tehdään kalliopohjavesiputkesta PF1, asfalttiaseman havaintoputkesta PVP1, kaakkoispuolen porakaivosta, maaperäkaivosta "Kaivo AKT" ja kalliopohjavesiputkesta PF3.

Kerran vuodessa syksyllä (elo-syyskuussa) otettavista näytteistä analysoidaan aikaisemman tarkkailun mukaisesti lämpötila, pH, sameus, happi, kemiallinen hapenkulutus, sähkönjohtavuus, liuennut rauta (suodatus kentällä), liuennut mangaani (suodatus kentällä), sulfaatti, nitraatti, nitriitti, ammonium, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt, helposti haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC), koliformiset- ja E.colibakteerit sekä aistinvaraisesti haju ja maku.

Aikaisemman toiminnan tarkkailusuunnitelmassa esitetty louhoksen veden laadun tarkkailu tehdään laskeutusaltaan vedestä. Kyseisestä vedestä otettavasta näytteestä tehdään samat analyysit kuin pohjavesiputkista ja kaivoista otettavista näytteistä.

2.7 Toteuttaminen

2.7.1 Esitys lupamääräyksiksi

Luvassa tulisi antaa lupamääräyksiä hakemuksessa esitetyt pohjaveden suojaustoimenpiteet. Kyseiset toimenpiteet ovat yleisesti normaaleja lupamääräyksiä tiukemmat, mutta hakija on valmis noudattamaan niitä. Ankarammat lupamääräykset eivät ole perusteltavissa pohjaveden suojauksella tai pohjavedelle aiheutuvien riskien perusteella.

2.7.2 Aikataulu

Maa-aines- ja ympäristölupahakemusten asiakirjojen valmistelu on käynnissä. Lupahakemus tullaan jättämään heti vesiluvan saamisen jälkeen. Louhinta- ja murskaustoiminta on tarkoitus aloittaa 1.3.2026. Toiminnan kesto on 20 vuotta.

2.8 Muut tiedot

Super Asfaltti Oy on aikaisemmin hakenut vesilupaa pääosin kiinteistöllä Sikakivi 561-404-6-192 sijaitsevalle louhinnalle. Aluehallintovirasto on päättänyt olla myöntämättä lupaa pohjavedelle aiheutuvien riskien vuoksi päätöksellään 16.4.2025 (päätös nro 120/2025). Vaikka kiinteistö, jolle louhintaa on suunniteltu, on sama kuin päätöksessä 120/2025, tässä lupahakemuksessa esitetty louhinta-alueen sijainti on eri. Esitetyssä suunnitelmassa myös suunniteltu toiminta poikkeaa täysin hylätyn hakemuksen mukaisesta ja toiminnassa on otettu huomioon seikat, joiden takia aikaisempi lupa on jätetty myöntämättä.

Super Asfaltti Oy toivoo lupa-asian mahdollisimman nopeaa käsittelyä, jotta toiminta voisi alkaa suunnitellun mukaisesti.

3 Käsittely

3.1 Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi> 8.10.2025–14.11.2025.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Oripään kunnan ja Loimaan kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Loimaan lehti -lehdessä 11.10.2025.

3.2 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Oripään kunnalta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta, Loimaan kaupungilta ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Lähteenkorvan, Sulajoen, Penturan, Pihlavan, Pruukan ja Oripään vedenottamoilta.

3.2.1 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunto

3.2.1.1 Kaavoitus

Varsinais-Suomen maakuntakaavassa louhosta koskee maa- ja metsätalousvaltaisen alueen varaus (M) ja pohjavesialueen raja (pv). Välittömässä läheisyydessä on ollut Sikakiven kallion -muinaisjäännöskohde (sm 5511). Kohteessa on tehty arkeologinen kaivaus eikä sitä ole enää olemassa.

Oripään kunnanvaltuuston vuonna 1996 hyväksymässä oikeusvaikutuksettomassa yleiskaavassa kiinteistöön kohdistuu maa- ja metsätalousalueen varaus (M).

3.2.1.2 Vesiensuojelu

Pohjavedensuojelu

Ottamisalue sijaitsee Oripäänkankaan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E-luokka). Pohjavesialueella on useita vedenottamoita. Oripää–Loimaa -maantien kohdalla kalliot saattavat katkaista osittain pohjavesialueen hydraulista yhteyttä. Pääosin harjuaines on kuitenkin hyvin vettä johtavaa soraa ja hiekkaa. Reunavyöhykkeillä on hienoainespitoisia välikerroksia. Pohjaveden päävirtaussuunta on luoteesta kaakkoon.

Hakemuksen tarkoittama alue sijaitsee Oripäänkankaan niin sanotun harjulaajentuman alueella, jossa kallion pinta nousee paikoin maanpinnan yläpuolelle ja on laajalla alueella myös varsinaisen pohjavedenpinnan yläpuolella. Hakemuksen tarkoittama alue on pääosin avokalliota, mutta paikoin kallion päällä on maaperäkartan tietojen mukaan hiekkakerros.

Nykyisen louhoksen ja Oripäänkankaan päävirtausvyöhykkeen välissä olevat Letkunsuo ja Käinänsuo ovat osa muodostuman laajaa itäreunan orsivesialuetta. Edellisen luvan myöntämisen jälkeen pohjaveden muodostumisalueen rajaa on laajennettu kattamaan myös Letkunsuo ja Käinänsuo, koska hydraulisen yhteyden arvioidaan jatkuvan suon alla ja suoalueella arvioidaan olevan vaikutusta pohjaveden muodostumisolosuhteisiin.

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen vuonna 2001 tekemän Oripäänkankaan pohjaveden virtausmallinnuksen perusteella pohjaveden virtaussuunta voi olla nykyisen louhoksen suunnalta länteen/lounaaseen kohti Oripäänkankaan ydinvyöhykettä. Yksityiskohtaisempaa tietoa paikallisista virtausolosuhteista ei kuitenkaan ole.

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa Oripäänkankaan pohjaveden määrällinen ja kemiallinen tila on luokiteltu hyväksi. Pohjavesialue on kuitenkin määritelty riskialueeksi alueella olevien riskitoimintojen ja paikallisesti havaittujen kohonneiden haitta-ainepitoisuuden (muun muassa kloridi ja kasvinsuojeluaineet) takia. Toimenpideohjelmassa toimenpiteiksi on suunniteltu muun muassa pohjavesivaikutusten seuranta, mahdollisesti pilaantuneiden maiden kunnostusta sekä maanoton yleissuunnittelua.

Toiminnan tarkkailua varten alueelle on asennettu kolme uutta kalliopohjavesiputkea. Tarkkailua on suunniteltu jatkettavan aikaisemman toiminnan tarkkailun tavoin laajennettuna siten, että myös uudet kalliopohjavesiputket otetaan tarkkailun piiriin. Pohjoispuolelle asennetusta havaintoputkesta PF2 ei saatu mitattua pohjavedenpinnan korkeutta. Itäpuolella olevassa havaintoputkessa PF3 vesipinta oli tasolla +45,56 m mpy (N_{60}) ja eteläpuolella olevassa havaintoputkessa PF4 tasolla +59,44 m mpy (N_{60}).

Tieto perustuu kuitenkin vain välittömästi asennuksen jälkeen tehtyihin mittauksiin, joissa vesipinnat eivät välttämättä ole tasaantuneet. Tutkimustieto on tältä osin puutteellista ja tarkkailua tulisi jatkaa luotettavan tiedon saamiseksi. Suunnitellut uuden louhosalueen itäpuolella olevassa lammessa vesipinta on tasolla +90,8 mpy (N_{60}). Lammissa ottamisalueen länsipuolella vesipinta on ollut tasossa +88,2 m mpy (N_{60}) ja +90,9 m mpy (N_{60}). Lampien vesipintojen korkeus ja nykyisen louhoksen lopullisen vesipinnan arvioitu korkeus viittaavat siihen, että pohjavedenpinta uudella louhosalueella on esitettyä korkeammalla.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksessa on aiempaa paremmin huomioitu louhinnasta pohjavedelle aiheutuvat riskit. Pohjaveden korkeustason tutkimista tulee kuitenkin tarkentaa ennen mahdollista luvan myöntämistä ja määrittää louhintataso siten, ettei louhinta ulotu pohjavedenpinnan alapuolelle eikä uudelta louhokselta kulkeudu mahdollisia haitta-ainepitoisia vesiä olemassa olevan louhoksen suuntaan tai pohjavesimuodostumaan. Laskeutusaltaan louhintataso on sama kuin liitteen 21 asemapiirroksen koko eteläosan louhintataso, joten tältä osin toteutus jää epäselväksi.

Pohjavesialueelle pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle sijoittuva tukitoimintojen alue lisää onnettomuusriskiä ja on riski pohjaveden laadulle koneiden, laitteiden, polttoaineiden käytön sekä kiviaineksen mahdollisesti sisältämien räjähdysainejäämien takia.

Kuivatusjärjestelyt

Louhoksella tehtävät räjäytykset nostavat kuivatusvesien nitraattipitoisuuksia. Louhosvesien johtamisella ei arvioida kuitenkaan olevan vaikutuksia alapuolisten pintavesien tilaan. Konsultin tekemän arvion perusteella vuosittainen kokonaisvesimäärä, sekä virtaama ovat niin pienet, ettei veden johtaminen aiheuta tulvimista tai maan vettymistä. Laskeutusaltaan jälkeen vesi johdetaan suotopadon läpi hienoaineksen poistamiseksi johdettavasta vedestä. Tämän ansiosta veden johtaminen ei aiheuta ojien liettymistä. Laskeutusaltaan koko määritetään siten, että sen kapasiteetti riittää lyhytaikaisen maksimisateen varastoisiksi riittävän pitkän viipymääjan.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetyn selvityksen perusteella kuivatusvesien johtamisesta ei myöskään aiheudu haittaa pohjavesialueelle eikä alapuolisille maanomistajille.

3.2.1.3 Luonnonsuojelu

Hakemuksen liitteenä on Oripään Sikakiven louhosalueen luontoselvitys. Sen perusteella alueelta ei löydetty arvokasta kasvillisuutta tai arvokkaita luontotyyppejä. Suunnittelussa huomioitava pesimälintu on huuhkaja, joka on erittäin uhanalainen.

Luontoselvitys ja huuhkajan pesinnät

Hankealueelle tehtiin luontoselvitys vuonna 2025, jonka mukaan alueella on pesinyt huuhkaja useina vuosina. Pesinnät ovat onnistuneet vuosina 2023–2024, mutta epäonnistuneita pesintöjä on ollut useampina vuosina; esimerkiksi luontoselvitysvuonna poikaset löytyivät kuolleena. Syitä epäonnistumisille ei ole tiedossa, eikä ole tietoa louhimon toiminnasta pesintäaikoina.

Huuhkajan suojelu

Huuhkaja on luonnonsuojelulailla (69 §) rauhoitettu laji ja Suomessa erittäin uhanalainen. Lain 70 § kieltää rauhoitettujen lintujen tahallisen häiritsemisen erityisesti lisääntymisaikana sekä pesien vahingoittamisen myös pesimäkauden ulkopuolella, jos laji käyttää pesäpaikkaa toistuvasti. Suomen ympäristökeskuksen selvityksen (Suomessa pesivien lintulajien pesä- ja pesäpaikkauskollisuus, 4.10.2017) mukaan huuhkaja on pesäpaikkauskollinen laji.

Tämä tarkoittaa, että pesän ja sen lähiympäristön (suojavaöhykkeen) on säilyttävä ympäri vuoden. Pelkkä pesäpaikan suojelu ei riitä, vaan myös kallio ja suojaapuusto on säilytettävä. Pesimärauha on turvattava siten, ettei alueella liikuta pesintään valmistautumisen ja pesinnän aikana. Huuhkaja on pesällään erittäin herkkä häirinnälle.

Huuhkaja pesii maassa, yleensä kalliojyrkänteellä, eikä rakenna varsinaista pesää. Sama pesäkuoppa voi olla käytössä 10–20 vuotta, ja vaihtoehtoisia kuoppia voi olla useita. Viime vuosina huuhkajat ovat mieltyneet pesimään louhoksilla tai niiden lähiympäristössä. Ne sietävät melko hyvin ihmisten ja koneiden liikkumista ja ääniä, kunhan ne saavat olla rauhassa pesässään. Juuri tämän vuoksi on tärkeää, että pesien lähellä ei liikuta

pesimäaika (1.3.–30.6.). Varhaisina keväinä ja hyvän ravintotilanteen vallitessa huuhkajat voivat aloittaa pesintään valmistautumisen jo helmikuun puolella. On hyvä tunnistaa, onko aiempien vuosien pesintöjen epäonnistumiselle ollut syynä louhostoiminta/liikkuminen pesien läheisyydessä, vai ovatko pesinnät epäonnistuneet jostakin muusta syystä.

Hakemuksen puutteet

Hakemuksessa ei ole esitetty, miten huuhkaja huomioidaan toiminnassa luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla. Hankesuunnitelman mukaan louhintaa ja murskausta tehdään pääasiallisesti kevään toimintajaksona 1.3.–15.6., joka toistuu vuosittain. Kyseinen toimintajakso osuu huuhkajan pesimäajalle. Vaikutusten arvioinnissa todetaan, ettei vaikutuksia suojeluarvoihin ole, mutta väittämää ei ole perusteltu.

Täydennystarve

Hakemusta tulee täydentää suunnitelmalla, joka varmistaa:

- Pesäpaikkojen ja suojavyöhykkeiden säilymisen
- Pesimärauhan turvaamisen pesimäaika

Metsänkäsittely, louhinta ja murskaus tulee toteuttaa niin, ettei pesäpaikkoja hävitetä. Koska toiminta muuttaa alueen maankäyttöä merkittävästi, huuhkajan elinympäristö on huomioitava laajemmin kuin tavallisessa metsänkäsittelyssä (SR-2002-2-Petolinnut-ja-Metsatalous.pdf, Petolinnut – Metsänkäsittely ja linnusto). Louhinnan myötä alueen käyttö muuttuu oleellisesti verrattuna tavalliseen metsänkäsittelyyn, ja huuhkajan elinympäristöön kohdistuu pitkäaikaista häiritsevää toimintaa. Myös ottotoiminnan päätyttyä ja vaihteittain ottamisen aikana tehtävissä toimitissa tulee huolehtia kallion ottamisalueelle syntyneiden luontoarvojen säilymisestä. Suunnitelmasta tulee pyytää ELY-keskukselta lausunto.

3.2.2 Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Oripään tekninen lautakunta puoltaa vesilain mukaisen luvan myöntämistä. Perusteluina on osin samat asiat mitä viime kerrallakin esitettiin edellistä lupaa puollettaessa, kuten että aikaisemmasta toiminnasta ei ole tarkkailuohjelman mukaisilla tutkimuksilla havaittu aiheutuvan haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään. Uusi lupahakemus on pohjaveteen jätettävän suojakerrospaksuuden ja maisemointikerroksen vuoksi edellistä parempi. Käytettävistä räjähdysaineista aiheutuvaa louhosveden nitraattipitoisuutta on kuitenkin edelleen pyrittävä vähentämään erilaisin toimenpitein kuten muun muassa louheen kuljettamisella pian louhinnan jälkeen murskausasemalle. Myös vesien tarkkailusuunnitelman päivittämistarve on edelleen olemassa, etenkin kun alueella on uusia pohjavesiputkia ja koska alueelta pois johdettavat louhoksen hulevedet on suunniteltu johdettavaksi uudelta alueelta eri tavalla kuin aikaisemmin.

Kallionlouhinnan ja murskauksen muutkaan ympäristövaikutukset eivät ole osoittautuneet merkittäviksi eikä toiminnasta ole aiheutunut valituksia. Lisäksi ympäristön kannalta on

kokonaisuutena ajatellen edullista, että asfalttiasema saa tarvitsemansa raaka-aineen lähialueelta ja lisäksi alueelta, josta on ennenkin otettu maa-aineksia. Louheen kuljetusmatkat ovat näin lyhyet ja toiminnan maisema- ja luontovaikutukset keskittyvät yhteen alueeseen. Louhinnan suunnittelussa on otettava huomioon huuhkajan pesiminen alueella. Toiminnan yhteydessä on huuhkajille rakennettava luontoselvityksessä esitettyjä uusia pesäpaikkoja, kuten louhinnan edetessä jyrkänteeseen jätettävät muutaman metrin levyiset kynnykset sekä pesimä- ja suojalaatikot.

Oripään tekninen lautakunta toteaa edelleen, että jos vesilain mukainen lupa myönnetään, toiminta edellyttää myös maa-aineslain mukaista maa-aineksen ottamislupaa ja ympäristönsuojelulain mukaista lupaa louhinnalle ja murskaukselle. Tämä yhteislupa haetaan Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Lupakäsittelyn yhteydessä selvitetään toiminnan ympäristövaikutuksia ja niiden vähentämismahdollisuuksia edelleen ja annetaan tarpeen mukaan toimintaa rajoittavia lupamääräyksiä.

3.2.3 Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Loimaan kaupungin elinympäristölautakunnan lupajaosto toteaa, ettei sillä ole lausuttavaa asiassa.

3.2.4 Väyläviraston sisävesiväylät -yksikön lausunto

Väylävirastolla ei ole huomautettavaa asiassa rautateiden tai vesiväylien osalta. Maanteiden osalta lausunnon antaa tarvittaessa toimivaltainen ELY-keskus.

3.2.5 Turun Seudun Vesi Oy:n lausunto

Maa- ja kiviaineksen ottoalue ei ole Turun Seudun Vesi Oy:n vedenottokaivon vaikutusalueella, eikä yhtiöllä ei siten ole lausuttavaa asiasta.

3.3 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty yksi muistutus. Siinä esitetään seuraavanlaisia huomioita ja vaatimuksia.

3.3.1 Muistutus Jouni Tuomola Oy

Muistuttajan omistama kiinteistö (Käinä 561-404-6-155) on noin 300 metrin päässä nykyisestä louhinta-alueesta ja alle 300 m suunnitellusta uudesta louhinta-alueesta. Tilalla sijaitsee kallioporakaivo, jonka vettä käytetään broilerikasvattamoissa broilerien juomavetenä ja kasvattamoiden ilmankosteuden lisäämiseen sekä viilentämiseen kesäaikana. Tilan vanhempi käytössä oleva broilerikasvattamo sijaitsee alle 300 metrin etäisyydellä uudesta louhinta-alueesta.

Kallioulouhinta ei saa heikentää porakaivon veden laatua eikä saantoa. On tärkeää, että porakaivon veden määrää ja laatua seurataan nykyisen käytännön ja suunnitelman mukaisesti. Uusi louhosalue ei saa aiheuttaa muutakaan merkittävää haittaa broilereiden kasvatukselle.

3.4 Selitys ja hakemuksen täydennys

Hakijalle on varattu tilaisuus antaa selitys saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Samalla hakijaa on pyydetty täydentämään hakemusta suunnitelmalla huuhkajien pesinnän turvaamiseksi, selvennyksellä vesienjohtamisesta sekä pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailutuloksilla ja esityksellä alimmaksi louhintakorkeudeksi. Hakija on selityksessään ja täydennyksessään todennut seuraavaa.

1. Toimenpiteet huuhkajan suojelemiseksi ovat toiminnan edellyttämän maa-aineslain mukaisen yhtenäisluvan piiriin kuuluva asia eikä vesiluvan yhteydessä käsiteltävä asia. Hakija on kuitenkin esittänyt yleisluontoiset periaatteet huuhkajan suojelemiseksi ELY-keskuksen lausuntoon liittyvän vastineen yhteydessä kohdassa 6.
2. Louhinta-alueen eteläinen osa on suunniteltu louhittavan vakiotasoon +85,50. Työteknisistä seikoista johtuen myös laskeutusaltaan pohja on suunniteltu samaan tasoon. Louhinta-alueen pohjalle tuleva maisemointikerros muodostaa laskeutusaltaalle reunat. Maisemointikerros on lisääntyvän paksuuden avulla kallistettu pois päin aikaisemmasta louhinta-alueesta. Korkeusero maisemoidulla pinnalla laskeutusaltaan reunan ja aikaisemman louhinta-alueen välillä on vähän yli 40 cm. Maisemointikerrosta rakennetaan louhinnan aikana lupahakemuksen mukaisesti. Aikana, jolloin maisemointikerrosta ei ole vielä rakennettu, veden virtaaminen suunnitellusta louhoksesta aikaisempaan louhokseen estetään noin 0,5 korkealla maapadolla. Hulevesiviemärin pään vesijuoksu on suunniteltu 0,14 cm laskeutusaltaan pohjaa alemmas, jolloin veden virtaus hulevesiviemäriin on varmistettu.
3. Pohjaveden mittaustiedot ovat selityksen liitteenä. AFRY Finland Oy:n lupahakemukseen liittämää asiantuntijalausuntoa pohjavesiputkien PF 2, PF 3 ja PF 4 asennuksen johdosta täydentävä lausunto on selityksen liitteenä. Super Asfaltti Oy:n mielestä alinta suunniteltua louhintatasoa ei ole tarvetta muuttaa. Liitteessä on arvioitu louhinnan kuivatusvaikutuksen ulottuvan enintään 1–2 metrin etäisyydelle louhintaseinämästä, joten louhinnan mahdollinen vaikutus orsiveden tasoon jää hyvin pienelle alueelle louhinnan ulkopuolelle eikä ulotu naapuritilojen alueelle.

Hakijalla ei ole aihetta lausua Väyläviraston, Loimaan kaupungin elinympäristölautakunnan lupajaoston ja Oripään kunnan teknisen lautakunnan lausuntojen johdosta. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnon johdosta hakija toteaa seuraavaa:

4. Uusien pohjavesiputkien PF2–PF4 vesipintojen mittaustiedot ovat selityksen liitteenä ja taulukossa 1.

Taulukko 1. Pohjavesiputkien tarkkailutulokset marras-joulukuulta (m N₆₀).

pvm	PF1	PF2	PF3	PF4
13.11.2025		44,33	30,76	81,84
21.11.2025		57,50	37,96	81,84
28.11.2025	81,66	70,50	44,26	81,84
5.12.2025		83,52	49,46	81,84
12.12.2025	81,66	83,56	53,96	81,79

Pohjavesiputkia on asennuksen jälkeen syvennetty ja korjatut pohjavesiputkikortit ovat selityksen liitteenä. Aikaisemmissa korteissa myös putken pään korkeus on ollut väärin ja nyt myös se on nyt korjattu. AFRY Finland Oy:n lupahakemukseen liittämää asiantuntijalausuntoa pohjavesiputkien PF 2, PF 3 ja PF 4 asennuksen johdosta täydentävä lausunto on selityksen liitteenä. Lausunnon mukaan kallion keskimääräinen vedenjohtavuus edustaa tiivistä, vähärakoista kalliota. Lausunnossa on edelleen arvioitu louhoksen kuivatusvaikutuksen ulottuvan enintään 1–2 metrin etäisyydelle louhoksen seinämästä, jolloin ei synny mitään vaikutusta maanpinnan lähellä olevaan orsivesikerrokseen.

Kuten nykyisessäkin louhoksessa, veden virtaaminen irtomaalajien kautta Letkunsuon tai Käinänsuon orsiveden alla olevaan hyvin vettä johtavan kerroksen kautta varsinaiseen Oripäänkankaan pohjaveteen edellyttäisi ensin veden virtaamista louhoksen reunan kalliovyöhykkeen läpi. Aikaisemmasta louhoksesta poiketen suunniteltu louhos on tarkoitus pitää kuivana ja johtaa kuivatusvesi pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle. Kuitenkin ainakin ensimmäinen otto pitää tehdä aikaisemmin louhitun louhoksen suuntaan, mahdollisesti vielä toinenkin. Kuivatusviemäri rakennetaan siten, että se on otettavissa käyttöön louhinnan edettyä kuivatusviemäriin päähän asti.

Lisäksi ELY-keskuksen toteamat orsiveden korkeudet osoittavat, että alueen orsivesilammikoista ei ole olennaista virtausyhteyttä mainittujen soiden alapuolisiin vettä johtaviin kerroksiin. Jos tällainen yhteys olisi, orsivesilammikot (kuten suokin) kuivuisivat. Koska orsivesilammikot eivät ole kuivuneet aikaisemman louhinnan tuloksena, voidaan todeta, että aikaisemmalla louhinnalla ja orsivesilammikoilla ei ole hydraulista yhteyttä. Myöskään suunnitellulla louhinnalla ei voi olla hydraulista yhteyttä aikaisemmin louhitun louhoksen kautta ainakaan suunnitellun louhinnan länsipuolella oleviin orsivesilammikoihin. Hydraulinen yhteys suunnitellusta louhoksesta tien toisella puolella olevaan orsivesilampeen on mahdollinen vain kallion kautta ja kallio on todettu huonosti vettä johtavaksi.

5. Nykyisen louhoksen lopputilanteen arvioitu vesipinnan korkeus perustuu louhoksen eteläreunalla olevan maanpinnan korkeuteen, joka määrää tulevan vesipinnan korkeuden tapahtuvan ylivirtauksen muodossa. Selityksen liitteenä on tietoja uusista pohjavesiputkista mitatuista vesipinnan korkeuksista. Hulevesien virtaukseen liittyvät järjestelyt on esitetty tämän selityksen kohdassa 2.

Aikaisemmin toteutettu louhinta osoittaa, että sen ja länsipuolen orsivesilampien välillä ei ole kuin enintään heikko hydraulinen yhteys. Muutoinhan kyseiset orsivesilammet olisivat kuivuneet jo aikoja sitten. Koska suunniteltu louhos sijaitsee välittömästi aikaisemman louhinnan itäpuolella ja suunnitellun louhinnan pohjataso on aikaisempaa louhintaa korkeammalla, suunniteltu louhinta ei voi aiheuttaa länsipuolen orsivesilampien kuivumista tai edes niiden vesipintojen laskua.

Suunnitellun louhinnan itäpuoleisen orsivesilammen osalta hakija toteaa, että suunniteltu louhinta rajautuu monta metriä kyseiden lammen vesipintaa korkeammalla olevaan kallion. Kallion vedenjohtavuuden ollessa heikko ja etäisyyden ollessa yli 60 metriä, olennainen hydraulinen yhteys kallion kautta ei ole todennäköinen.

Suunniteltu toiminta saattaa aiheuttaa louhintarajan läheisyydessä vähäistä maaperän kuivumista pintaveden hikoilemisen johdosta louhoksen seinämistä. Hakijan mielestä louhintatason muuttaminen uusien pohjaveden korkeustietojen perusteella ei ole tarpeen.

6. Huuhkaja on ilmeisesti pesinyt louhoksessa vuosia, alueella toimineen linturengastajan mukaan 5–10 vuotta. Linturengastajalta hakija on saanut uutena tietona vuoden 2025 pesimispaikan, joka on kymmenen metriä louhoksen koilliskulmasta etelään. Viime vuonna toteutuneen louhinnan aikana etäisyys kyseiseen pesimispaikkaan louhintapaikalta on ollut noin 180 metriä. Koska käytännössä tämä on ollut huuhkajan kannalta riittävä suojaetäisyys, hakija katsoo kyseistä etäisyyttä voitavan tulevaisuudessakin pitää riittävänä suojaetäisyytenä huuhkajan ja louhinnan välillä.

Hakija katsoo kohdan 1 mukaisesti, että toimenpiteet huuhkajan suojelemiseksi ovat ensisijaisesti toiminnan edellyttämän maa-aineslain mukaisen yhtenäisluvan yhteydessä eikä vesiluvan yhteydessä käsiteltävä asia.

ELY-keskuksen mukaan pesinnät ovat onnistuneet vuosina 2023–2024, mutta epäonnistuneita pesintöjä on ollut useampina vuosina. Koska huuhkaja on pesinyt louhoksessa useita vuosia ja pesintä on joinakin vuosina onnistunutkin, pesimisolosuhteiden täytyy olla vähintään välttävät. Vuoden 2025 pesintä on epäonnistunut ja poikaset ovat kuolleet pesään. Epäonnistumisen syy ei ole määritettävissä. Louhinta on tapahtunut louhinta-alueen etelärintauksessa, eikä liikkuminen pesäpaikan välittömässä läheisyydessä ole ollut tarpeen toiminnan kannalta. Vuonna 2025 murskaus, joka on tehty asfalttiaseman kiinteistöllä eikä louhoksessa, on tapahtunut 25.3.–8.5. välisenä aikana. Louhinta on aloitettu noin viikkoa aikaisemmin ja se on myös päättynyt noin viikkoa aikaisemmin murskauksen päättymistä. Myös aikaisempina vuosina toimintajakso on ollut likimain samaan aikaan.

ELY-keskuksen mukaan ”Metsänkäsittely, louhinta ja murskaus tulee toteuttaa niin, ettei pesäpaikkoja hävitetä.” Ja edelleen ”Koska toiminta muuttaa alueen maankäyttöä merkittävästi, huuhkajan elinympäristö on huomioitava laajemmin kuin tavallisessa metsänkäsittelyssä (SR-2002-2-Petolinnut-ja-Metsatalous.pdf, Petolinnut –

Metsänkäsittely ja linnusto). Louhinnan myötä alueen käyttö muuttuu oleellisesti verrattuna tavalliseen metsänkäsittelyyn, ja huuhkajan elinympäristöön kohdistuu pitkäaikaista häiritsevää toimintaa. Myös ottotoiminnan päätyttyä ja vaiheittain ottamisen aikana tehtävissä toimissa tulee huolehtia kallion ottamisalueelle syntyneiden luontoarvojen säilymisestä.”

Hakija on ryhtymässä toimenpiteisiin pesäpaikan siirtämiseksi aikaisemman louhoksen länsireunalle tai eteläreunan läntisimpään osaan. Hakija toteaa, että pesäpaikan ollessa aikaisemman louhoksen länsireunalla ja suunnitellun louhinta-alueen lähimmän osan olevan avohakkuualueella, lähimpiin poistettaviin puihin tulee olemaan etäisyyttä pesäpaikalta yli 200 metriä. Suunnitellun pesäpaikan, niin kuin nykyisenkin, vieressä ennen suunniteltua louhinta-aluetta, on noin 200 metrin leveydeltä louhittua aluetta. Aikaisemman louhinnan pohjoispuolella on lähes 500 metrin etäisyydelle ulottuva avohakkuualue, joka rajautuu vanhaan maa-aineksen ottamisalueeseen. Julkaisun Petolinnut – Metsänkäsittely mukaan huuhkajan osalta suositeltavan häiriöttömän puskurivyöhykkeen leveys asutun petolinnun pesän ympärillä pesinnälle herkeimpänä ajankohtana on 300–400 metriä. Tämä etäisyys on määritetty metsämaastoon liittyen eikä sovellu käytettäväksi tässä yhteydessä vallitsevissa olosuhteissa. Lisäksi on otettava huomioon huuhkajan omaehtoinen hakeutuminen pesäpaikalle, pesän tekeminen alueelle vähintään viitenä vuotena sekä tottuminen pesän läheisyydessä tapahtuvaa toimintaan.

Olennaista suojapuustoa ei avohakkuusta johtuen ole ollut viiteen tai kuuteen vuoteen.

Murskaus on aina tapahtunut ja tapahtuisi suunnitellussakin toiminnassa asfalttiaseman läheisyydessä yli 500 metrin päässä pesäpaikasta.

Tavoitteena on asiantuntijan avustuksella ohjata huuhkajan pesintä pesintälaatikoilla ja muilla mahdollisilla keinoilla aikaisemman louhoksen reunalle siten, että pesäpaikasta jää mahdollisimman suuri etäisyys louhintapaikkaan.

Suunniteltu louhinnan aloituspaikka on noin 180 metrin etäisyydellä nykyisestä pesäpaikasta. Länsireunan pohjoiskulmaan sijoitetusta pesäpaikasta olisi etäisyyttä suunnitellun louhinnan aloituspaikkaan 300 metriä. Toiminta järjestetään siten, että olennaisesti lähempänä pesäpaikkaa ei liikuta työkoneilla eikä kävellä.

Luontoarvojen säilymisen suhteen hakija on valmis muuttamaan maisemointia suunnitelman osalta siten, että lopputilanteeseen jätetään huuhkajan pesintään sopivia kalliohyllyjä.

Edellä esitetyn nojalla Super Asfaltti Oy toteaa, että toiminnan toteuttamisesta suunnitellulla tavalla ei ole haittaa huuhkajalle. Hakija on edellä esittänyt yleisluonteisesti toimenpiteet huuhkajan suojelemiseksi. Hakija tulee esittämään tarkemmat, asiantuntijan avustuksella laaditut, suunnitelmat yhtenäislupahakemuksen yhteydessä.

Muistutuksen johdosta hakija toteaa seuraavaa:

Muistuttajan porakaivo on kuulunut vuodesta 2013 alkaneen tarkkailun piiriin ja suunnitellussa toiminnassa tarkkailua on tarkoitus jatkaa jo toteutuneen mukaisesti. Toteutuneen tarkkailun aikana louhinnalla ei ole havaittu olevan vaikutusta muistuttajan porakaivoon, ja hakija käsityksen mukaan näin tulee olemaan myös suunnitellun toiminnan aikana.

Nykyisen toiminnan aikana louhintaräjäytyksistä on erikseen ilmoitettu muistuttajalle. Näin on suunniteltu tehtävän myös uuden toiminnan aikana. Myös louhintaräjäytysten tärinää tullaan mittaamaan.

4 Ratkaisu

4.1 Vesitalouslupa

Lupa- ja valvontavirasto myöntää Super Asfaltti Oy:lle luvan kalliokiviaineksen ottamiselle Oripäänkankaan pohjavesialueella Oripään kunnassa hakemuksen 14.9.2025 ja sen täydennysten mukaisesti.

Lupa on voimassa 30.9.2036 saakka.

Luvanhaltijan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

4.2 Lupamääräykset

4.2.1 Ottamistoiminta

1. Kalliokiviainesta saa ottaa hakemukseen liitettyjen asemapiirrosten ”Nykytilanne” (piirustus nro 1) ja ”Suunniteltu tilanne” (piirustus nro 2), jotka on päivätty 18.7.2025 ja joiden mittakaava on 1:1 000, sekä 18.7.2025 päivättyjen leikkauskuvien (piirustus nro 3, mittakaava 1:200), mukaisesti, seuraavasti muutettuna:
 - Ottamisalueen pohja tulee louhia tasaisesti kaltevaksi niin, että hulevedet johtuvat luontaisesti kohti laskeutusallasta ja sitä kautta pois louhosalueelta.
 - Laskeutusaltaan pohja tulee olla muotoiltu louhoksen pohjalla kalliassa alemmalle tasolle kuin ympäröivä alue, jotta allas voi toimia laskeutusaltaana mahdollisimman nopeasti toiminnan alettua.
 - Louhosalueen luiskat tulee louhia vähintään kaltevuuteen 1:2.

Kalliokiviaineksen ottaminen saa ulottua alimmillaan korkeudelle $N_{60} + 85,50$ m.

Laskeutusaltaan ja hulevesiviemäröinnin sijoittumista voidaan tarvittaessa muuttaa vesitalouslupaa valvovan valtion viranomaisen kanssa sopimalla. Muutoksella ei saa olla haitallista vaikutusta yleiseen tai yksityiseen etuun.

2. Ottamisalueen hulevedet on johdettava alueelta laskeutusaltaan kautta hulevesiviemäriin, josta vedet johdetaan edelleen Saukonsuon laskuojaan siten, ettei niistä aiheudu haittaa tai vahinkoa pohjavedelle tai ympäristöön.

Ottamistoiminta tulee suunnitella alueella niin, että laskeutusallas ja hulevesiviemäri saadaan rakennettua mahdollisimman nopeasti alueelle ja viimeistään kolmen vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

Hulevesien johtamisesta ei saa aiheutua huleveden virtausreitin varrella olevilla kiinteistöillä maiden vettymistä tai muuta vahinkoa.

3. Alueella ei saa varastoida louhetta tai mursketta kuin väliaikaisesti enintään yhden kuukauden ajan.
4. Kaikki koneiden säilytys- ja tankkausalueet tulee suojata tiiviiksi siten, että mahdolliset päästöt maaperään tai pohjaveteen estetään. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella tulee olla saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia. Mahdolliset vuodot on kerättävä välittömästi talteen ja toimitettava vaarallisten jätteiden käsittelyyn.
5. Alueen maisemointi on tehtävä hakemuksen mukaisesti louhinnan etenemisen mukaan. Maisemointikerroksen rakentaminen saa olla kalenterivuoden lopussa enintään 50 metriä louhintarintauksen perässä. Maisemointikerros on metsitettävä vähintään viiden vuoden välein.

Ottamistoiminnan päätyttyä alueella on suoritettava kahden vuoden kuluessa suunnitelman mukaiset lopulliset jälkihoitotoimenpiteet. Alueen tasauksessa, muotoilussa ja viimeistelyssä saa käyttää vain puhtaita kivennäis- ja humusmaita. Alueen luiskiin ja pohjalle on palautettava aluskasvillisuus ja alue on metsitettävä.

4.2.2 Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

6. Mikäli lupamääräyksessä 8 tarkoitetussa tarkkailussa tai muutoin havaitaan, että tässä päätöksessä tarkoitetusta kalliokiviaineksen ottamisesta aiheutuu pohjaveden määrän olennaista vähenemistä tai laadun heikkenemistä, on kalliokiviaineksen ottaminen keskeytettävä ja luvan haltijan on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin haittojen poistamiseksi. Asiasta on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle sekä Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
7. Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisessa yhteiskäsittelyssä tulee esittää asiantuntijan laatima suunnitelma, joka varmistaa huuhkajan pesäpaikan ja suojavaohyökkeen säilymisen sekä pesimärauhan.

4.2.3 Tarkkailu

8. Luvanhaltijan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia pohjaveden laatuun ja korkeuteen sekä alueelta pois johdettavan veden laatuun. Tarkkailu on aloitettava ennen toiminnan aloittamista.

Pohjaveden pinnankorkeus mitataan vuosittain syksyllä (elo-syyskuu) vesinäytteenoton yhteydessä seuraavista havaintopisteistä:

- kalliopohjavesiputket PF1, PF2, PF3 ja PF4
- havaintoputki PVP1
- kaivo AKT
- louhosalueen kaakkoispuolella sijaitseva porakaivo

Vesinäytteet otetaan kerran vuodessa syksyllä (elo-syyskuu) seuraavista havaintopisteistä:

- kalliopohjavesiputket PF1 ja PF3
- havaintoputki PVP1
- kaivo AKT
- louhosalueen kaakkoispuolella sijaitseva porakaivo
- laskeutusallas
- Sikakivi I -alueen louhosvesi

Näytteistä analysoidaan lämpötila, pH, sameus, happi, kemiallinen hapenkulutus, sähköjohtavuus, liuennut rauta, liuennut mangaani, sulfaatti, nitraatti, nitriitti, ammonium, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt, helposti haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC), koliformiset bakteerit ja E. coli -bakteerit sekä talousvesikäytössä olevista kaivoista lisäksi aistinvaraisesti haju ja maku.

Vesitalouslupaa valvova valtion viranomainen voi tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tarkkailun kattavuutta eivätkä tulosten luotettavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Vesinäytteiden käsittelyssä ja analysoinnissa on noudatettava ympäristöhallinnon ajantasaisia laatusuosituksia ja vaatimuksia.

Tarkkailun tulokset on toimitettava viipymättä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään valvontaviranomaisen ohjeistamalla tavalla.

4.2.4 Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

9. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

4.2.5 Ilmoitukset

10. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolle, Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.

11. Ottamistoiminnan päättymisestä sekä jälkihoitotöiden valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolle ja Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

5 Ratkaisun perustelut

5.1 Vesitalousluvan ratkaisun perustelut

5.1.1 Hankkeesta saatava hyöty

Hankkeen tarkoituksena on louhia alueelta kalliokiviainesta 20 vuoden aikana 607 000 k-m³. Vuotuinen louhintamäärä on noin 30 350 k-m³. Louhittavan alueen pinta-ala on 5,07 ha, kaivualueen pinta-ala 5,73 ha ja ottamisalueen 6,23 ha. Louhinnalla saatu louhe murskataan eri murskelajitteiksi ja käytetään välivarastoinnin jälkeen pääasiassa lähistöllä sijaitsevalla asfalttiasemalla asfaltin valmistuksen raaka-aineena.

Hanke ei ole alueella voimassa olevien kaavojen vastainen.

5.1.2 Hankkeesta aiheutuvat menetykset ja niiden vähentäminen

Hankealue sijaitsee Oripäänkankaan 1E-luokan pohjavesialueella pohjaveden muodostumisalueella. Pohjavesialueen pinta-ala on 31,25 km² ja muodostumisalueen pinta-ala 22,19 km². Arvio alueella muodostuvan pohjaveden määrästä on 20 000 m³/d. Hankealueella kallionpinta on näkyvissä tai ohuen maakerroksen peittämä.

Pohjavesialueella on yhdyskuntien vedenottoja ja yksityistä vedenottoa. Lähin vedenotto sijaitsee 2,6 km:n etäisyydellä hankealueesta. Lähimmät yksityiskaivot sijaitsevat noin 300 m:n ja 500 m:n etäisyydellä hankealueen reunasta. Hankealueen lähistöllä on tehty pohjaveden tarkkailua vuodesta 2014, ja kalliopohjaveden pinnankorkeus on vaihdellut välillä +81,50...+82,44 m (N₆₀). Loppuvuodesta 2025 korkein mitattu pohjaveden korkeus on ottamisalueen luoteispuolella havaintoputkessa PF2 ollut +83,56 m (N₆₀). Alueella esiintyy myös orsivettä. Pohjaveden päävirtaussuunta on alueella kaakkoon, mutta yksityiskohtaista tietoa paikallisista virtausolosuhteista ei ole. Kalliopohjaveden virtaussuunnasta ei ole varmuutta. Luvan haltijan on tarkkailtava lähialueen kaivoja lupamääräyksen 8 mukaisesti. Mikäli kalliokiviaineksen ottamisen seurauksena veden saanti joltakin alueelta estyy tai huomattavasti vaikeutuu, voidaan asianomaisen sitä vaatiessa luvan haltija velvoittaa rahalla korvaamisen sijasta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, kuin alueen omistajan tai vettä muun erityisen oikeuden nojalla ottavan oikeuden turvaamiseksi vesilain 13 luvun 15 §:ssä säädetään.

E-luokittelun perusteena olevia pohjavedestä riippuvaisia ekosysteemejä sijaitsee Oripäänkankaan Natura 2000 -alueella sekä muilla alueen luonnonsuojelualueilla ja soidensuojeluohjelman alueella. Suojeltujen alueiden laajuuden, purkautuvan pohjaveden määrän ja lajiston edustavuuden perusteella pohjavedestä riippuvaiset ekosysteemit voidaan luokitella merkittäviksi. Suojelualueet sijaitsevat lähimmillään yli viiden kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Toiminta ei ennalta arvioiden vaikuta merkittävästi pohjaveden korkeuteen ja määrään, eikä siten vaikuta pohjavedestä riippuvaisiin ekosysteemeihin.

Toimintaan liittyy öljytuotteiden ja räjähdysaineiden käyttö, joka aiheuttaa riskin pohjaveden laadulle. Pölynsidonnassa ei käytetä suolaa. Hakemuksen mukaan räjähdysaineista aiheutuvaa typpipäästöä rajoitetaan oikealla panostuksella, käyttöohjeiden noudattamisella, louheen mahdollisimman lyhytaikaisella säilytyksellä louhoksessa sekä johtamalla hulevedet jatkuvasti pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle, jotta vesi ei pääse liuottamaan typpijäämiä louheesta. Hankkeen arvioitu louhinnasta veteen mahdollisesti joutuva typpipäästö on alle 100 kg vuodessa. Alueen hulevedet johdetaan laskeutusaltaan, suotopadon ja hulevesiviemäriin kautta laskuojaan ja pohjavesialueen ulkopuolelle.

Hakemuksessa ja selityksessä on esitetty, että laskeutusaltaan ja hulevesiviemärin alue louhitaan vasta myöhemmässä vaiheessa toimintaa. Lisäksi on esitetty, että alueen kallistus ja laskeutusaltaan rakentaminen toteutetaan maisemointikerroksen avulla. Alueen pohjoisosan haettu louhintakorkeus on ollut +86,20 m (N₆₀) ja eteläosan +85,50 m (N₆₀). Tällöin ylimpään mitattuun pohjaveden pinnankorkeuteen jää suojakerrospaksuudeksi louhintatoiminnasta alueen pohjoisosassa 2,64 m (havaintoputki PF2) ja eteläosassa 3,66 m (havaintoputki PF4). Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan ennalta arvioiden alueen olosuhteissa suojakerrospaksuus on riittävä. Lupa- ja valvontavirasto on määrännyt, että ottamisalueen pohja tulee louhia tasaisesti kaltevaksi kohti laskeutusallasta, joka myös louhitaan ympäristöään alemmalle korkeudelle. Vesien johtamista laskeutusaltaalle ei voi toteuttaa pelkällä maisemointikerroksella, sillä vettä imeytyy myös kerroksen läpi kallioon saakka. Maisemointi tehdään alueen irtomailla, jotka ovat hyvin vettä läpäiseviä hiekkoja, joten hulevedet liikkuvat myös louhitun kalliopinnan mukaisesti. Laskeutusallas ja vesienjohtaminen on toteutettava toiminnan alussa, jotta alueen mahdolliset typpipitoiset vedet ohjautuvat pohjavesialueen ulkopuolelle koko toiminnan ajan. Hakijan selityksessä esitetty veden virtauksen estäminen vanhan louhoksen suuntaan maapadolla ei ole asiassa pohjaveden suojelun kannalta riittävä ratkaisu. Myös Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa on vaadittu estämään haitta-ainepitoisten vesien kulkeutuminen vanhan louhoksen suuntaan. Lupamääräyksellä vesienjohtamisesta mahdollistetaan luvan myöntämisen edellytykset toiminnalle. Luvan haltija on lisäksi määrätty tarkkailemaan vanhan louhosalueen louhosvettä, jotta voidaan varmistua, ettei uudelta alueelta kulkeudu typpipitoista hulevettä väärään suuntaan.

Louhoksessa ei varastoida räjähdysaineita, polttoaineita eikä voiteluaineita. Kaikki louhoksessa toimivat työkoneet on säilytettävä ja tankattava lupamääräyksen 4 mukaisesti tiiviillä alustalla. Määräys koskee myös poravaunuja. Säilytyksestä tai tankkauksesta ei saa aiheutua riskiä pohjavedelle. Työkoneita ei huolleta eikä pestä alueella ja niiden kuntoa tulee tarkkailla säännöllisesti.

Ottamisalueen hulevedet johdetaan Saukonsuon laskuojaan, josta vedet kulkeutuvat Kaltonojan ja Lappijoen kautta Niinijokeen, joka laskee Loimijokeen. Hulevesien johtaminen pienentää Letkunsuon valuma-alueen pinta-alaa noin kuudella hehtaarilla. Vedet purkautuvat edelleen Kaltonojaan, joten muutoksella ei ole vaikutusta sen valuma-alueen pinta-alaan. Hakemuksen mukaan Saukonsuon laskuojaan johdettava vuosittainen vesimäärä on pieni, eikä veden johtaminen aiheuta tulvimista tai maan vettymistä.

Lähin häiriintyvä kohde sijaitsee alle 300 metrin etäisyydellä hankealueesta. Muut kuin pohjavesivaikutukset kohteeseen tutkitaan ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisessa lupamenettelyssä. Lupa- ja valvontavirasto on määrännyt lupamääräyksessä 1, että laskeutusaltaan ja hulevesiviemäröinnin sijoittumista voidaan muuttaa vesitalouslupaa valvovan valtion viranomaisen kanssa sopimalla. Määräys on annettu, jotta laskeutusaltaan ja hulevesiviemäröinnin paikkaa voidaan tarvittaessa siirtää pohjoisemmaksi, mikäli suunnitelman mukainen alue rajautuu pois ottamisalueesta ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisessa lupamenettelyssä.

Hanke on muutoinkin toteutettava vesilain 2 luvun 7 §:n mukaisesti siten, että yksityiselle tai yleiselle edulle, kuten pohjavesialueelle, vesistöille ja luontoarvoille, aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

5.1.3 Luonnonarvot ja vesienhoitosuunnitelma

Alueella pesii huuhkaja, joka on Suomessa erittäin uhanalainen. Toiminnalla saattaa olla vaikutusta huuhkajan pesinnän onnistumiseen. Tässä päätöksessä ei voida käsitellä toiminnasta syntyvää melua tai muuta toiminnan osa-aluetta, jolla voisi olla vaikutusta huuhkajaan. Päätöksellä on ratkaistu toiminnan pohjavesivaikutusten hyväksyttävyyttä. Tällä vesilain mukaisella lupapäätöksellä on edellytys suhde maa-aineslain (555/1981, MAL) mukaisessa asiassa (MAL 3 §:n 1 momentin 4 kohta ja maa-ainesten ottamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (926/2005) 5 §), eikä maa-aineslain mukaista asiaa voida käsitellä ennen kuin vesilain mukainen asia on ratkaistu lainvoimaisesti. Toiminnan vaikutus huuhkajaan ratkaistaan maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa yhteiskäsittelyssä, jonka yhteydessä asiassa on käytössä kaikki aineisto, ja toimivaltaisen lupaviranomaisen on pyydettävä lausuntoa luonnonsuojeluun liittyen myös Lupa- ja valvontavirastolta (MAL 7 § ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 42 §). Luonnonsuojelulain (9/2023) 76 §:n mukaan viranomaiset ottavat uhanalaiset eliölajit huomioon asianomaisen lain mukaisessa lupaharkinnassa tai kaavoitusta koskevassa päätöksenteossa noudattaen muussa lainsäädännössä luontoarvojen turvaamisesta erikseen säädettyä.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä ekologinen ja hyvä kemiallinen tila vesimuodostumissa viimeistään vuonna 2027 sekä saavuttaa ja ylläpitää pohjavesien hyvä tila. Hanke sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella Oripäänkankaan pohjavesialueella. Pohjavesialueen määrällinen ja kemiallinen tila on hyvä. Alue on kuitenkin määritetty kemialliseksi riskialueeksi. Tilaa heikentäviä aineita ovat kloridi, nitraatti ja torjunta-ainejäämät. Hankkeen vaikutukset saattavat lisäksi ulottua Niinijokeen. Kolmannen vesienhoidon suunnittelukauden luokittelussa Niinijoen ekologinen tila on välttävä ja kemiallinen tila hyvää huonompi. Tavoitetila saavutetaan sen osalta vuoden 2027 jälkeen.

Hankkeella ei ennalta arvioiden ole vaikutuksia Niinijoen ekologiseen tilaan eikä sen osatekijöihin. Niinijoen kemiallinen tila on hyvää huonompi, mikä johtuu palonestoaineena käytettyjen polybromattujen difenyylietterien (PBDE) tiukasta ympäristölaatunormista. Se aiheuttaa hyvää huonomman kemiallisen tilan kaikissa Suomen pintavesissä. Hankkeella ei ole vaikutuksia vesimuodostuman ja pohjaveden kemialliseen tilaan, koska hankkeessa

vähäisissä määrin typpeä sisältävät hulevedet johdetaan laskuojaan ja pohjavesialueen ulkopuolelle laskeutusaltaan ja suotopadon kautta.

Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 on Oripäänkankaan pohjavesialueelle esitetty toimenpiteiksi suojelusuunnitelman päivittämistä sekä tie- ja rataliikenteen pohjavesiriskien hallintaa. Suoraan Niinijokeen kohdistuvia toimenpiteitä ei ole esitetty. Toimenpideohjelman mukaan ottamistoiminta ja jälkihoitamattomat ottamisalueet voivat olla riski pohjavesialueilla etenkin, jos ottamisalueiden suhteellinen osuus pohjavesialueesta on suuri. Oripäänkankaalla maa-ainesten ottamisalueita on 10 % pohjavesialueen pinta-alasta. Haetussa toiminnassa alueen maisemointia toteutetaan jatkuvasti ottamisen edetessä, jolloin jälkihoitamattomasta ottamisalueesta on kerrallaan paljaana enintään 0,85 ha.

Hankkeesta ei lupamääräysten mukaan toteutettuna aiheudu vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista vesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä.

5.1.4 Luvan myöntämisen edellytykset, intressivertailu ja lupaharkinnan lopputulema

Hakija omistaa toisen hankekiinteistöistä, ja toisen kiinteistön käyttämiseen on lupa kiinteistönomistajilta.

Hankkeesta aiheutuvana yksityisenä etuna otetaan huomioon kalliokiviaineksen ottamisesta saatava taloudellinen hyöty, josta ei ole esitetty euromääräistä arviota, mutta joka voidaan arvioida huomattavaksi. Hankkeesta yleiselle ja yksityiselle edulle koituvia menetyksiä ja niiden estämistä on käyty läpi yllä ratkaisun perusteluissa.

Edellä esitetyn perusteella ja lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hankkeesta yleisille tai yksityisille edulle saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille edulle koituviin menetyksiin.

6 Vastaus lausunnoissa ja muistutuksessa esitettyihin vaatimuksiin

Lupa- ja valvontavirasto ottaa annetut lausunnot ja muistutuksen huomioon lupamääräyksistä ja ratkaisun perusteluista ilmenevällä tavalla.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa mainittu pohjaveden muodostumisalueelle sijoittuva tukitoimintojen alue ei sisälly tällä päätöksellä ratkaistuu toimintaan. Sen edellytykset on ratkaistu tai ratkaistaan toisessa menettelyssä.

Muistutuksen johdosta Lupa- ja valvontavirasto on sisällyttänyt muistuttajan porakaivon lupamääräyksessä 8 määrättyyn toiminnan tarkkailuun. Mikäli toiminnalla tarkkailun seurauksena tai muuten todetaan olevan vaikutuksia muistuttajan vedensaantiin, voidaan luvan haltija määrätä ryhtymään toimenpiteisiin vesilain 13 luvun 15 §:n mukaisesti. Toiminnan muut mahdolliset vaikutukset naapurikiinteistön toiminnalle otetaan huomioon maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen yhteiskäsittelyn lupaharkinnassa.

Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvanhaltija on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella Lupa- ja valvontavirastossa.

7 Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta sekä 4 momentti, 5, 6, 7, 8, 10, 11 ja 18 §, 11 luvun 21 §, 13 luvun 15 §

8 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 35 100 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) mukaisesti asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireilletuloaikana voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2025 ja 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (858/2024) liitteen kohdan 3.3 taulukon mukaan maa-aineksen ottaminen yli 25 ha:n alueelta tai ottomäärän ollessa yli 200 000 m³ koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 35 100 euroa.

9 Tiedottaminen

9.1 Päätös

Super Asfaltti Oy
Oripää kunta
Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Loimaan kaupunki
Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Väylävirasto
Pihlavan vedenottamo
Lähteenkorvan, Sulajoen ja Penturan vedenottamot
Pruukan vedenottamo
Oripään vedenottamo
Suomen ympäristökeskus

9.2 Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Lupa- ja valvontavirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla <https://ytietopalvelu.lv.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Oripään kunnan ja Loimaan kaupungin verkkosivuilla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Loimaan lehti -lehdessä.

10 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

11 Liite

Valitusosoitus

12 Asian käsittelijät

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvos Merja Antikainen ja ympäristöylitarkastaja Janita Peltonen, joka on myös esitellyt asian.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Valitusosoitus

Tähän Lupa- ja valvontaviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, vesitaloustehtäviä tai kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus sekä muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset. Lisäksi valitusoikeus on Lupa- ja valvontaviraston yleisen edun valvontayksiköllä mm. sen valvottavaksi kuuluvissa asioissa painavan yleisen edun turvaamiseksi.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

1 Toimi näin

Jos haet muutosta Lupa- ja valvontaviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 27.4.2026.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun Lupa- ja valvontavirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

2 Ilmoita valituksessa

- Valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- Laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite.
- Sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- Päätös, johon haetaan muutosta.
- Päätöksen kohta, johon haetaan muutosta.

Valitusosoitus

- Mitä muutoksia päätökseen vaaditaan.
- Perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- Mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

3 Valituksen liitteet

- Lupa- ja valvontaviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin Lupa- ja valvontavirastoon)
- valtakirja
 - Asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - Asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

4 Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valitusosoitus

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/19149/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/19149/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelevä ratkaisija Peltonen Janita 18.03.2026 14:11

Ratkaisija Antikainen Merja 18.03.2026 14:30